Perşembe
24
NİSAN
1941

EVİ
Ankara Caddesi 102
TAN İSTANBUL
TELEFON: 24318. 24319
ALTINCI YIL — No. 2040
5 KURUŞ

TAN

GUNLUK SİYASİ HALK GAZETESİ

VATANDAŞ!

Sükûtun Altın Olduğu Devir Bugündür;
Susmasını Bilmek Vatanına Hizmet Etmektir!

Mihverciler Akdenizde Siyasî, Askerî Taarruza Geçtiler

Mihver devletleri Akdeniz harbine siyasî ve askerî iki cepheden birden taarruza geçmek suretiyle başlamışlardır. Siyasî taarruz şimdilik İspanya ve Fransaya tevcih edilmiştir. Askerî taarruzun hedefi de Mısırı zaptederek Süveyşi ele geçirmek, Yunanistanda deniz ve hava üsleri vücude getirerek Şarkî Akdenizdeki İngiliz donanmasını rahatsız etmektir.

M. *Zekeriya SERTEL*

Yunan harbi daha bitmeden Akdeniz harbi başlamış bulunuyor. Mihver devletleri bu harbe siyasî ve askerî iki cephe den birden taarruza geçmek suretiyle başlamışlardır.

Siyasî taarruz şimdilik Ispanya ve Fransaya karşı tevcih edilmiştir. Alman Hariciyesi bütün kış Madrit ve Vichy'de sarfettiği siyasî faaliyetin şimdi meyvesini toplamıya teşebbüs etmiştir.

General Franko zaten mihver taraftarıdır. Ispanyanın Afrikada müstemleke kurmak hülyaları vardır ve bu hülyaları ancak mihvercilerle beraber yürümek şartiyle tahakkuk ettirebilir. Franko Ispanyasının Ingiltereden alabileceği hiçbir şey yoktur. Onun için Frankonun ergeç mihvere iltihakını tabiî görmek lâzımdır. Şimdiye kadar Ispanyanın mihver cephesinde yer almamasının sebepleri şunlardır:

Ispanya dahilî harpten perişan ve zayıf bir halde çıkmıştır. Açtır ve maddî yardıma muhtaçtır. Bu maddî yardımı ona ancak Ingiltere ve Amerika yapabilir. Ingiltere ve Amerika da Ispanyayı mihver tarafına kaçırmamak için ona bu yardımı yapmak lüzumunu kabul etmişlerdir. Nitekim Ispanya şimdiye kadar Ingiltere ve Amerikadan gördüğü yardım sayesinde yaşıyabilmektedir. Yalnız Ingiltere bu yardımını gayet mahdut bir miktarda ve tedricen yapmakta, bu suretle Ispanyayı daima elinde bulundurmıya çalışmaktadır. Fakat Franko, Mussolininin geçen haziranda yaptığı gibi, karar verme zamanının geldiğine kani olduğu gün Almanya tarafına geçmekte tereddüt etmiyecektir.

Ispanyanın şimdiye kadar harp harici durmasını icap ettiren sebeplerden biri de mihvercilerin Akdenizde büyük taarruza başlamamış olmaları idi. Bu taarruz başlamadıkça Ispanyanın mihvere iltihakında mihverciler için bir fayda yoktu, fakat Ispanya için pek çok zararlar vardı. Bugün mihver devletleri Akdenizde kat'î taarruza başlamış bulundukları için Ispanyanın da kararını vermek zamanı yaklaşmış demektir.

Ispanyanın şimdiye kadar kararını vermemesinin bir sebebi de, mihver devletlerine bilvasıta faydalı olabilmekti. Ispanya Avrupada hariç dünya ile teması olan biricik memleket kalmıştı. Almanlar bu yoldan cenubî Amerika ile irtibatlarını muhafaza edebiliyorlardı.

(Devamı Sa. 5 Sü. 7)

23 Nisan Dün Tezahüratla Kutlandı

Millî Şefimiz, Çocuklardan Müteşekkil Bir Heyeti Kabul Ederek İltifatta Bulundular

Vali, Nişantaşı çocuk bahçesinin küşat resmini yapıyor

Ankara 23 (A.A.) — Hâkimiyeti milliye ve çocuk bayramları bugün yurdun her tarafında en içten tezahürat ile kutlanmıştır. Bu münasebetle Ankara'da yapılan çocuk haftasının açılış törenine çocuk esirgeme kurumu ve mini mini yavrular tarafından Ebedî Şef Atatürk'ün muvakkat kabrine çelenkler konulmasiyle başlanmış ve bunu lise, orta ve meslek okulları talebeleri mümessilleri ile ilkokulların son sınıf talebelerinin Ulus meydanında yapmış oldukları tezahürat takip etmiştir.

Buradaki merasimde istiklâl marşının söylenmesini ve zafer anıtına çelenklerin konulmasını takiben ilkokul talebelerinden bir genç kız ve erkek talebe tarafından günün mânasını ifadelendiren birer nutuk söylenmiştir. Ulus

(Devamı Sa. 4 Sü. 1

Yugoslavyanın Tam İstiklâli Temin Edilecek

İngiliz Hariciye Nazırı Hükûmetinin Kat'î Kararını Bildirdi

Londra 23 (A.A.) — İngiliz Hariciye Nazırı Eden, bugün Avam Kamarasında aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

"Düşman tarafından memleketlerini terke mecbur bırakılan Yugoslavya Kralı ve Yugoslav hükûmeti, şimdi orta Şarkta yerleşmiş bulunmaktadır. Yugoslav hükûmeti, bütün Yugoslavyanın nizamî şekilde teessüs etmiş hükûmeti sıfatiyle, müttefiklerin yanıbasında Almanyaya karşı mücadeleye devam etmektedir.

21 nisanda, İngiliz hükûmeti, Yugoslavya hükûmeti Reisinden, hükûmetinin müttefik sıfatiyle İngilterenin yanıbasında kalmak niyetini kat'î ve nihaî zafere kadar mücadeleye devam etmek azmini bildiren kat'î ve resmî teminat almıştır.

İngiliz hükûmeti, bu deklârasyondan en büyük bir memnuniyetle kaydı malûmat eder ve Yugoslav milletinin tam istiklâlini ye-

(Devamı Sa. 5 Sü. 5)

Bardia'ya Bir İngiliz Kıtası İhraç Edildi

Bu Tahrip Müfrezesi, Vazifesini Mükemmel Surette Başardı

Londra 23 (A.A.) — 19 - 20 nisan gecesi hususî tahrip malzemesiyle birlikte bir İngiliz cüzütamı Bardia civarına çıkarılmıştır. Bu kıtanın vazifesi mühim bir köprü ile ihtiyat malzeme dolu bir depoyu ve sahil muhafazasına mahsus topları azamî derecede tahrip etmekti. Köprü berhava edilmistir. Düşman için çok kıymetli bir ganimet teşkil edecek olan depo ise ateşe verilmistir. Mevcut dört sahil bataryası da işe yaramaz bir hale getirilmiştir.

İtalyanlar bu vazifeye memur edilen müfrezeyi kâmilen esir ettiklerini ilân etmislerdir. Bu iddiaları yalandır, müfrezenin büyük kısmı gemiye binerek üssüne dönmeğe muvaffak olmuştur. Bu müfrezeden ancak 60 kişi kaçmağa muvaffak olamamıştır. Düşman bunları esir ettiğini iddia etmektedir.

(Devamı Sa. 5 Sü 3)

Almanların Yeni Hedefi Cebelitarık

Berlin, Asker Sevki İçin İspanyanın Müsaadesini Bekliyor

Bir Habere Göre

General Weygand'ın da Afrikadan Geri Alınması İstenmiş!

Londra, 23 (A.A.) — Vichy'deki bitaraf bir muhabir Daily Telegraph gazetesinde intişar eden bir telgrafında şöyle demektedir:

Abetz, Hitlerin bir talebini Parise bildirmiştir. Bu talep Nazi kıtalarının Ispanyaya gitmek üzere Fransadan geçmelerine müsaade edilmesine müteallik bulunmaktadır. İyi haber alan mahfiller Mareşal Petain'in bu isteklere katiyen muhalif olduğunu söylüyorlar. Mareşale göre böyle bir talebin kabulü Ingilizlerce hasmane bir hareket olarak telâkki edilecektir.

Yarı resmî haberlere göre Rudolf Henss Franco ile görüşmek üzere tayyare ile Madride gitmiş ve Berline dönmüştür. Hesse'in Franco'ya Hitlerin şahsî bir mesajını götürdüğü zannedilmektedir. Hitler bu mesajında Cebelitarık'a gitmek üzere 6 Alman fırkasının Ispanyadan geçmesine müsaade edilmesini talep etmektedir. Hitler bu müsaadeye mukabil Ispanyaya araziye müteallik teminat ve yiyecek maddeleri verecektir.

Radyo gazetesine göre

Ankara, 23 (Radyo gazetesi) — Ispanya meselesinde yeni bir inkişaf kaydedilmemiştir. Fakat Amerika gazeteleri, Almanyanın Afrikaya geçmek için geçit vermek üzere Ispanyayı tazyik ettiğini ısrarla haber vermektedir.

(Devamı Sa. 5 Sü. 4)

Yeni Tefrikamız

BÜYÜK SATIŞ

Yazan : Vicki Baum
Çeviren: Ha - Ça

★

- Bu eserde, genç bir satıcı kızın hayatını bulacaksınız. Öyle bir hayat ki, bastanbaşa fırtınalarla, ihtiraslarla doludur.
- "Büyük Satış,, aşk ve heyecanla örülüdür. Ve sizi sonuna kadar zevkle sürükliyecektir.

Cumartesi Günü TAN da

Çocuk bayramı şehrimizde bir çok tezahürlere vesile olmuş, hemen bütün semtlerde çocuklar için çeşitli eğlenceler, müsamereler tertip edilmiştir. Yukarıki resimde Taksimde yapılan merasimden muhtelif intibaları ve geçit resmine iştirak eden yavruları görüyoruz.

Türk - Alman Münasebetleri

Berlin 23 (A.A.) — Berlin siyasî mahfillerinden bildirildiğine göre Almanyanın Ankara büyük elçisi Von Papen elân Almanyada bulunmaktadır. Alman - Türk münasebetleri hakkında buradaki Alman mahfillerinde yeni bir mütalea ileri sürülmemektedir.

YUNANİSTAN'da

Epir Ordusu Silâhlarını Bıraktı

Başkumandanlığın Muvafakati Olmadığı Tasrih Ediliyor

Lamia Cephesinde Britanya ve Yunan Orduları Mukavemete Devam Etmektedir

Berlin 23 (A.A.) — "Tebliğ,, Yunan şimal ordusunun cenahına karşı Alman kıtaları tarafından yapılan hücum netcesinde, 12 inci Alman ordusuna mahallî teslimler ve mütareke teklifleri yapılmıştır. Bir Yunan heyeti onbirinci İtalya ordusuna Epirde silâhları bırakmak teklifinde bulunduğundan, bu, simalde İtalyan kuvvetleri ve sarkta Alman askerleri tarafından çevrilmiş bulunan Epir ve Makedonya Yunan ordularının teslim olmasıdır. Bu teslim oluşun şartları müttefik başkumandanlığı ile Yunan başkumandanı arasında tesbit edilmiştir.

Radyo gazetesine göre

Ankara, 23 (Radyo gazetesi) — Simalî Yunanistanda bulunan yâni Arnavutluktan çekilmekte o-

(Devamı Sa. 5 Sü. 2)

Yunan Hükûmeti Girit'te

Kral George'un Beyannamesi

"Müstevlilere Karşı Hür Topraklarımızda Cidale Devam İçin Girit'e Gidiyoruz,,

Berne, 23 (A. A.) — İsviçre radyosu Yunan Kralı Jorj ile Yunan hükûmetinin Giride hareket ettiklerini bildirmektedir.

Kralın beyannamesi

Londra, 23 (A.A.) — Elenler Kralı Jorj, Yunan milletine hitaben aşağıdaki beyannameyi neşretmiştir:

"Harbin acı mukadderatı, bugün, beni, veliahtı ve meşru hükûmeti, Atinayı terke ve payitahtı Giride nakle icbar etmektedir. Giritten, iki İmparatorluktan tarafımızdan tahrik olmadan maruz kaldığımız hücumdan sonra bütün millî azmin ve memleketin istiklâl ve mülkî tamamiyetini müdafaa vazifesinin bize tahmil evlediği mücadeleye devam edeceğiz. Azmim ve şimdiye kadar birçok tarzda teyit edilmiş olan hükûmetin ve Yunan milletinin azmi, sonuna kadar mukavemete devam etmektir. O Elen kuvvetleridir ki, bilhassa Almanların topraklarımızı istilâsından sonra gayri müsa-

(Devamı Sa. 5 Sü. 1)

Yunanistanın cenubunda tutulan yeni hattı ve Girit adasını gösterir harita

İngiltere Üzerinde

PLYMOUTH Şehrine İki Hava Akını

İngilizler de Brest Üssündeki Korsan Gemilerini Bombaladı

Londra 23 (A.A.) — Dün Almanlar, İngilterenin Plymouth şehri üzerine iki akın yapmışlardır. Bunlardan birincisi kısa ve şiddetli olmus ve bir müddet sonra daha şiddetli bir hücum yapılmıştır. Düşman pilotları bir çok yangın ve infilâk bombaları atmışlardır. Bir hastahane ile büyük bir mağazaya ve sair bazı yerlere isabetler vaki olmustur. Londra mıntakasında iki defa hava tehlikesi işareti verilmişse de bomba atılmamıştır.

Devamı Sa. 5 Sü. 5)

GÜNLER GECERKEN

YEŞİL ÇUHALI MASA

Yazan: Refik Halid

Sinir bozucu ve telâş verici vakaların bahar mevsimine rasgelişini iyi karşılamak lâzımdır; bu, nisbeten bir hüsnü tesadüf addedilebilir. "Niçin?,, Diyeceksiniz. Bilirsiniz ki, çayırların sükûn verici bir tesiri vardır, yeşillik manzarası gam dağıtır, ruhu dinlendirir, gerilmiş olan âsabı yavaş yavaş yumuşatır, normal hale getirir. Kabına sığmıyacak bir vaziyette kendisini şehirden çayırlığa atan bir adamın gidişiyle dönüşü arasında pek büyük bir fark mevcuttur; sinirleri Kandilli iskelesine yanaşmış bir vapurun halatları gibi gerilmiş, gıcır gıcır inlerken şimdi, pörsümüş demiyelim, fakat herhalde gevşemiştir; artık rahatlık duymaktadır.

Renklerin insan ruhu üzerindeki tesirlerini bugünkü fen ciddî ve derin bir tetkik sahası yapabildi. Eskiler, ilmen bilmediklerinden tecrübe tarikiyle pek iyi istifade ederlerdi; yeşillik gam dağıtır, derler, sıkılınca kırlara dökülürlerdi. Yeşil renk, yalnız gam dağıtmaz, nikbinlik de verir. Hattâ benim fikrime göre bizde biraz da yaptıklarımızın çok muvafık ve devamlı olduğu zehabını da uyandırır. Sinirleri bozulmuşlara bahar manzarasını, çayırlık ve çimenlik yerleri, kır gezintilerini tavsiye etmekle beraber yarın,hayırlısiyle bir cihan sulhüne daha kavuştuğumuz zaman bunun şartlarını ve hudutlarını çizecek olan diplomatlardan artık yeşil örtülü masaları bir yana bırakmalarını rica etmeliyiz. Yeşil çuha, onları yaptıklarının iyi ve devamlı olduğuna inandırıyor; vakalar ise aksini meydana koyuyor. Yeşil örtüde kurulan sulhün pek çabuk kızıla boyanmasına bakılırsa gelecek sulh masasına - fenni bir tetik neticesinde - idrâk ve iz'anı en fazla inkişaf ettiren bir renk seçmek belki faydalı olacaktır.

Yazan: ULUNAY **No: 45**

— Pederim! Yalnızım ve kimsesizim... Korkuyorum... Beni teselli ediniz!

Papas karşısındakinin artık vaktiyle fıkaraya dağıtmak bahanesiyle avuç avuç parasını aldığı Kontes dö Farizi olmadığını anlamıştır. O bile sudan bir cevapla onu başından savıyor.

Kilise fıkarayı sevmez. Onca fakir, zengini tehdit için bir vasıtadır. Bunu Kontes simdi anlıyor. Biliyor ki her defa Sadık'ın kollarının arasından çıkıp günah çıkartmak için koştuğu papastan şimdi bir mağfiret istese red ile karşılanacaktır.

Kontes bütün bu çileye rağmen ümitsiz değildir. Bekliyor. Meselâ ailesinden mirasına konacağı bir hısımın ölümü vaziyetini tamamen değiştirebilir. O zaman Sadık'la beraber uzak müstemlekelere gidecekler, orada hayata yeniden başlıyacaklar.

Bunları düşündükce kendinde bitmez tükenmez bir azim, bir irade buluyor. Her şeye tahammül edebilir. Yeter ki Sadık beraberinde olsun!

Gardiyanlar Sadık'a hapishanede bir çok kâğıt malzeme verdiler. Muayyen bir san'ati olmadığı için balolarda dağıtılan kâğıttan kotiyyon oyuncakları yapacaktı. Ömründe iki kâğıt parçasını yanyana getirmesini bilmiyen bu hazır yeyici, şimdi mukavvalar kesiyor; üstlerine yaldızlı kâğıtlar yapıştırıyor; taçlar, külâhlar, yelpazeler, düdükler yapıyor.

Bazan bu külâhlardan birini eline alıyor, derin derin düşünüyor.

— Yakında hapishaneden çıkacağım. Tabiî beni artık Fransada bırakmazlar. Üç aydan fazla mahkûm olan yabancıları hudut harici ederler. Nereye gitmeliyim? Fransızcadan başka lisan bilmediğime göre başka memleketlere gidemem. Bir kolayını bulmalı. Yine burada kalmalı. Fransada böyle benim gibi hudut harici edilmiş, tekrar gelmiş adam yok mu? Dolu... Hele borsa âlemi dolandırıcı ile dolu. Bana burada külâh yapmasını da öğrettiler. Şimdiye kadar giydirmesini biliyordum. Bundan sonra imalini de biliyorum. Fena değil. Hapishanede tahsili ikmal ettik demektir. Diplomayı aldıktan sonra enayilerin başlarına gelecek var!

XI

Milyoner Uşak

Onu ilk defa görenler İstanbul sokaklarında "camisi var, minaresi yok!„ diye alay ettikleri (Deli Salih) zannederler.

Başında kulaklarına kadar geçmiş kalıpsız ve püsküsüz bir fes sırtında düğmeleri çözük bir mintan bacağında eski püsküllü bir şalvar vardır, çıplak ayaklarına hamam nalınları giymiştir.

Bu kıyafetle Paris'in en kibar mahallesi olan Etuval'de, Vagram caddesinde dolaşır.

Kahve garsonları, bakkal çırakları, sinema kapıcıları, büyük konakların, apartımanların aşçıları, işçileri bu ebedî karnaval maskarasiyle alay ederler. Kimi ensesine bir şaplak vurur, kimi şalvarın karaman kuyruğu gibi sallanan arkasına dokunur, kimi de ayağından nalınının tekini kapar.

— Hey Türko!

— Hey biko!

O, bütün bu hakaret sağnaklarından memnun, dişsiz ağzını bir karış açarak kendisiyle alay edenlerden fazla eğlendiğini anlatan bir tebessümle zıplar, etrafındakilere elleriyle müstehcen işaretler yapar, şalvarını çözecekmiş gibi vaziyetler alır.

Deli midir? Hasta mıdır? Bunu kendisi de bilmez.

Bazan kıyafetini değiştirir. Başına siyah bir "bere", sırtına eski Babıâli ve saray hademesi gibi düz yakalı bir setre giyer. Bacaklarına genişlikte şalvara yakın bir pantalon geçirir. Parmağına da - hayret edilmesin - binlerce lira kıymetinde tek taş pırlanta bir yüzük takar.

O gün için sanki "Tanzimat„ devrinden kalma bir sadaret mazulüdür.

Parmağındaki yüzüğün kıymeti, dikkati celbetmiyecek gibi değildir. Zaten mücevheri onun için takmıştır. Konuşanlar:

— Ahmet ağa. Ne güzel yüzük o?

Dediler mi o zaman ehemmiyetsiz bir tavırla dudağını büker:

— Bu, bir şey değil! Bak sana bir tane daha göstereyim de gözün pırlanta görsün!

Hemen elini yeleğinin cebine daldırır, parmağındaki taşın iki büyüklüğünde bir pırlanta daha çıkarır. Seyredenlerin gözlerinin fal taşı gibi açıldığını görünce, saat cebinden de fındık kadar bir zümrüt çıkarır.

İşsizlerin, açların toplandıkları Biar kahvesine giderek onları bütün ömürlerince yoksulluktan kurtaracak bu taş parçalarını açlık hümmasiyle parlıyan gözlerinin önünde ışıldatmak, o perişan nazarlarda hırsın, arzunun temellükün şehvetini görmek onun için hudutsuz bir zevk, iptilâ halini almış bir keyiftir.

Antikadan gayet iyi anlar. Bilhassa büyük âbidelerin bütün tarihlerini bilir. Dünyanın her tarafındaki namlı binaları gitmiş, görmüş, ziyaret etmiştir.

Bütün dünyada gördüğü eski binalardan en ziyade Ayasofyayı beğendiği için mâbedin her taşını ayrı ayrı tetkik etmiştir. Ayasofya ne zaman yapılmış? Küşat merasimi nasıl olmuş? Gerek yapıldığı zaman, gerek yapıldıktan sonra ne gibi vukuat cereyan etmiş? Ne zaman tamir edilmiş? Hangi kısımlarında tâdilât yapılmış? Bunların hepsini su gibi bilir.

Mimarî üslûpların hepsinden anlar. Gördüğü eşyanın Lui'lerden hangisinin devrine ait olduğunu derhal tayin eder. Ve ayrıca bu krallar zamanında şöhret kazanmış ustaların isimlerini, hayatlarını bilir.

Bütün bu malûmata rağmen okuması yazması yoktur.

★ ★

Ahmet Ağanın kırık dökük anlattığı hayatından onun tam bir tercümei halini yapmak mümkün değildir.

İtimat ettiği birisi olursa onunla hasbihal eder ona bazı vakalardan bahseder.

— Ben ıbıh Çerkeslerdenim. Annem eski saraylılardan, Sultan Azizin gözdelerindendi. Çırak edilmiş, babama vermişler babam da saray ağalarındanmış.. Benim bütün ömrüm sarayda geçti.

— Kimin sarayında?

— Âdile Sultanın sarayında.

— Oraya ne münasebetle gittin?

— Saraylılar doğrudan doğruya saraydan çırak edilmezler, yavükelâ konaklarına yahut sultan ve şehzade saraylarına gönderilirler.

— Sonra sen nasıl Sultan Hamidin sarayına girdin?

— Babam saray kahvecilerindendi.

— Pekalâ. Bu kadar serveti nasıl elde ettin?

(Arkası var)

Havacı Olmak İstiyen Gençler

Şehrimizden 500 Kişi Müracaat Etti

Türk Hava Kurumu bu sene için mühim bir çalışma programı hazırlamış ve bu programın tatbikatına geçmiştir. Ilk iş olarak, hava gediklisi yetiştirmek için tesis edilen Inönü kampının kadrosu 1250 kişiye çıkarılacaktır. Hava kurumu bütün vilâyet ve kazalara gönderdiği bir tamim ile orta okul mezunlarının hava gediklisi yetiştirilmek üzere teşvik edilmelerini istemiştir. Bütün vilâyetlerde faaliyete geçen uçak büroları, müracaatları kabul ve evrakı tamamlananların sıhhi muayenelerini yaptırtmıya başlamıştır. Vilâyetimiz dahilindeki orta okul mezunlarından beş yüz kişi son bir hafta içinde uçak bürosuna müracaat etmiş ve kayıtlarının yapılmasını istemiştir. Her sene 15 mayısta tedrisata başlaması mukarrer olan Inönü kampı, bu müracaat çokluğu karşısında bu sene tedrisata mayısın ilk haftasında başlıyacaktır.

"Inönü„ ndeki hava gedikli erbaş okulu pavyonları tevsi edilmiş, kitaphane ve yemekhane için ayrı ayrı binalar inşa olunmuştur.

Kampa kabul edilecek talebe eylûl sonunda plânörlerle uçuş ve paraşütle atlayış kısımlarından imtihan edilecektir. Muvaffak olanlar derhal Ankara Etimesut kampında motörlü tayyarede pilotluk stajına ve havacılık derslerine başlıyacaktır.

PİYASADA:

Almanlar 2 Milyonluk Tütün Alıyor

Alman firmalarının yakında, memleketimizden 2 milyon liralık tütün alacağından bahsedilmektedir. Bunun için yeni bir anlaşma yapılmaktadır. Bu hafta için de Almanyaya ihraç edilen tütünlerin miktarı yarım milyon lirayı bulmuştu.

Kuru Fasulya — Piyasada kuru fasulya fiyatları düşmektedir. Kışın yirmi bir kuruşa kadar yükselen, Trabzon malı fasulyeler, şimdi 17 kuruşa satılmaktadır. Trabzon yağlarında da düşkünlük başlamıştır. Yalnız zeytinyağ fiatları yükselmektedir. Buna sebep, bir taraftan Almanların diğer taraftan da Ingiliz ticaret birliğinin zeytinyağ piyasasiyle alâkadar olmasıdır, maamafih Ingiliz ticaret birliği ile, Izmirdeki zeytin ihracatçılar birliği arasındaki müzakereler henüz bitmemiştir. Almanlar evvelki gün 111 bin liralık zeytinyağ almıştır.

Belediyenin Şehir Çocuklarına 23 Nisan Hediyesi

Dün Dört Çocuk Bahçesi, Bir Dispanser Bir de Çocuk Yuvası Açıldı

Çocuk bayramı münasebetiyle dün sabah Divanyolunda Çocuk Esirgeme Kurumu binasının kitaphane, çalışma ve yatak odaları kısmiyle, Çarşıkapıdaki çocuk dispanserinin ve öğleden sonra da Nişantaşı, Tepebaşı ve Aksaray - daki çocuk bahçelerinin açılma merasimi vali tarafından yapılmıştır. Merasimde örfi idare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal, belediye, vilâyet ve parti erkânı ile şehrimizdeki mebuslar ve kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur.

Valinin nutku

Saat 10,30 da Divanyolu Çocuk Esirgeme Kurumu binasında toplanan çocuklara ve davetlilere hitaben vali bir nutuk söylemiş ve ezcümle demiştir ki:

"— Her saadet ve âtîye emniyet hissi kendiliğinden gelmez. Çalışmak, yorulmak, fedakârlık etmek, ona hak ve liyakat kazanmak lâzımdır. Işte büyükleriniz, sizin bayramınıza iştirak edebilmek hakkını bütün bunları yapmakla kazanır. Büyük mânası ve şümulü içinde yurt, günlük vazifeleri arasında sizin hissenizi asla unutmuş değildir. Şimdi küşat resmini yapmakta olduğumuz bu yuva, işte o şartlar içerisinde sizin hissenize düşen eserlerden biri ve küçük bir nümunesidir. Burada muntazaman on yavru ilk tahsil çağına kadar sıhhî ve içtimaî her türlü şartlarla bakılacak, himaye görecek ve yetiştirilecektir.941 senesinin 23 nisan Istanbulda yavrularımıza yalnız bu yuvayı hediye etmekle kalmamıştır. Yine Eminönü Çocuk Esirgeme Kurumunun himmetiyle hazırlanan çocuk dispanserini ve belediyenizin hazırladığı ve sizlere güneş, açık hava ve sıhhat vaadeden çocuk bahçelerini yine bugün açacak ve istifadenize tahsis edeceğiz. Gönlümüz yapılanları o kadar az görüyor ki, müteakip seneler karşımıza daha zengin eserlerle çıkmak en büyük emelimizdir.„

Valinin bu nutkuna, Çocuk Esirgeme Kurumu nâmına bir doktor ve bir talebe cevap vererek memnuniyetlerini bildirmiştir. Vali anahtarla çocuk kitaphanesini açmış ve yuvanın her köşesi gezilmiştir.

Diğer küşat resimleri

Çocuk yuvasından sonra Çarşıkapıdaki çocuk dispanserine gidilmiş ve dispanserin inkişafı için alâkadarlara direktifler verilmiştir. Bu meyanda dispanserin bulunduğu tarihî binanın etrafı açılacak, ve binaya ait dükkânların kiraları dispansere tahsis ve sebil ihya edilecektir.

Oğleden sonra saat 14,30 da da çocuk bahçelerinin açılma merasimine Nişantaşındaki çocuk bahçesinin küşadı ile başlanmıştır. Burada valinin söylediği nutka Günen Gümrükçü isminde bir genç kız teşekkür etmiş ve bunu müteakip Nişantaş çocuk bahçesi, sonra da Tepebaşı ve Aksaray çocuk bahçelerinin açılma merasimi yapılmıştır. Diğer bahçelerin açılma merasimi yapılırken de nutuklar söylenmiştir.

Kadınlar Komitesi Faaliyette

Valinin Riyasetinde Bir Toplantı Yapılacak

Yurt müdafaasında vazife almak istiyen hamiyetli kadınlarımızın faaliyetini tanzim için şehrimizde teşekkül eden üç kişilik komite çalışmalarına devam etmektedir. Komite yapılacak işlerin esaslarını tesbit etmiştir. Bu sabah saat 11 de valinin riyasetinde yapılacak komite toplantısında kat'i kararlar verilecek ve derhal çalışmalara başlanacaktır. Diğer taraftan Halkevleri kendi âzaları arasındaki kadınların birer listesini çıkarmış ve onlar için birer mektup hazırlamıştır. Halkevlerine kayıtlı olmıyan kadınların müracaatlarını karşılamak için her Halkevinde bir müracaat bürosu kurulmuştur. Dikiş atölyeleri bulunan Halkevleri faaliyetlerini bu sahada tek - sif edecektir. Diğer Halkevleri ise harp paketi, sargı ve ilâç hazırlama servislerini kuvvetlendirecektir.

MÜTEFERRİK:

Süte 25 Kuruş Fiyat Konuldu

Fiat mürakabe komisyonu süt fiyatlarına 6 kuruş zam yapmayı kararlaştırmış ve keyfiyeti belediyeye bildirmiştir. Bundan sonra bir kilo süt 25 kuruşa satılacaktır. Diğer taraftan hıfzıssıhha kanunu mucibince yağı alınmış koyun, keçi ve manda sütlerinin satışı yasak edilecektir.

Darphanede Suiistimal — Darphanede basılmakta olan yüksek kıymetli pullarda 20 bin liralık bir suiistimal yapıldığı haber verilmiştir. 939 yılındanberi yapıldığı anlaşılan bu suiistimal ile alâkaları bulunduğu tahmin edilen üç memur zan altına alınmıştır.

ÜNİVERSİTEDE İmtihanlar Bugün

Bu sabahtan itibaren üniversitede eleme imtihanlarına başlanacaktır. Hukuk ve Iktısat Fakültesi elemelerine yarın ve pazartesi günleri devam edilecektir Elemeler mayısın ilk haftasında talebeye bildirilecek, müteakiben sözlü imtihanlara başlanacaktır. Edebiyat Fakültesi felsefe grupu imtihanlarının mayısın beşinde başlaması takarrür etmiştir.

Tıp Fakültesi yurtları ile Kadirga talebe yurdu 15 mayısta kapanacak ve yurtta bulunan talebe memleketlerine gönderilecektir.

Millî Piyango Dün Çekildi

50 Bin Liralık İkramiye Ankaraya Çıktı

Milli Piyangonun 23 nisan fevkalâde keşidesi dün saat 17 de Ankara Sergievinde yapılmıştır. Kazanan numaralar şunlardır:

Elli bin lira

139233

Bu bilet Ankarada satılmış bulunmaktadır.

Yirmi bin lira

170175

Bu biletin yarısı Fethiyede, yarısı Aydında satılmıştır.

Onar bin lira kazananlar

202154 — 233571

Beşer bin lira kazananlar

276081 — 118142 — 289720
172999 — 027797 — 218090

İkişer bin lira kazananlar

0150 adedi ile biten 30 bilet ikişer bin lira kazanmıştır.

Biner lira kazananlar

6615 adedi ile biten 30 bilet biner lira kazanmıştır.

Beşer yüz lira kazananlar

9186 ve 0898 ile nihayetlenen 60 bilet beşer yüz lira kazanmışlardır.

Yüzer lira kazananlar

925 ile nihayetlenen 300 bilet yüzer lira kazanmışlardır.

Onar lira kazananlar

76 ile nihayetlenen 3 bin bilet onar lira kazanmışlardır.

İkişer lira kazananlar

9 ile nihayetlenen 30 bin bilet ikişer lira kazanmışlardır.

Millî Şefimizin İmzalı Fotografları

İhtiram Mevkiine Konuluş Merasiminde Tezahürat Yapıldı

Millî Şef Inönünün Halk partisi şubeleriyle Halkevlerine hediye ettikleri imzalı fotografları dün muhtelif Halkevlerinde ve parti şubelerinde merasimle ihtiram mevkilerine konulmuştur.

Bu arada ilk merasim Beşiktaşta yapılmıştır. Saat 9,30 da 19 uncu ilk okul binası önünde toplanan talebe, istiklâl marşını söylemiş sonra parti ve Halkevi salonlarına girilmiş, Millî Şefin imzalı fotografları ihtiram mevkiine konulmuştur.

Merasimde Beşiktaş parti idare heyeti reisi Zühtü Çubukçuoğlu bir hitabede bulunmuştur.

Merasim halkın coşkun tezahüratına ve Millî Şefe karşı sarsılmaz itimat ve muhabbetlerini ve candan bağlılıklarını bir kere daha izhara vesile olmuştur.

Ikinci merasim Usküdarda olmuştur. Burada hem parti binasında, hem de Halkevi salonunda Millî Şefin imzalı fotoğrafları - nın ihtiram mevkiine tâliki merasimi yapılmış ve Halk fotoğrafta Millî Şefin şahsını hürmet ve sevgi ile alkışlamıştır.

Sat 15 te Fatih Halk Partisi şubesi ve Halkevi binasında da ayni merasim, vali ve belediye reisi, örfi idare komutanı ve diğer davetli zevat huzurunda yapılmıştır. Evvelce ihtiram mevkiine konulan resimleri örten beyaz tül istiklâl marşı çalındıktan sonra vali tarafından kaldırılmış ve hazır olanlar Millî Şefi sevgi ile alkışlamıştır.

Yurtta merasim

Ankara, 23 (A.A.) — Millî Şef Ismet Inönünün Parti ve Halkevlerine imzalariyle hediye etmiş oldukları fotoğrafların Parti merkezleriyle Halkevlerinde şeref mevkilerine konulması merasimleri yer yer devam etmektedir Bugün aldığımız telgraflar Yozgat, Antalya, Adapazarı, Göynükte samimî ve içten saygı tezahüratı arasında Millî Şef'in fotoğraflarının parti merkezleriyle Halkevlerine konulmuş olduğunu bildirmektedir.

Bir Otobüs Bir Adamı Hurdehaş Etti

Eyüp - Keresteciler hattına işliyen Albertin idaresindeki 309 numaralı otobüs, dün sebze balinin kapısı önünde bir arabayı sebze yüklemekte olan Remzi adında bir esnafa çarpmış, kendisini sürükliyerek hâl duvarına sıkıştırmıştır. Remzinin vücudü hurdehaş olmuş, baygın bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır. Şoför yakalanmıştır. Remziden ümit yoktur.

TAN'ın Okuyucularına Bir Hizmeti

Vapurların Ücret ve Hareket Tarifesini Neşrediyoruz

Anadoluya gitmek istiyenlere hükûmetçe gösterilen kolaylıktan istifade eden bir kısım halkımız, devlete ait vasıtalarla istedikleri yerlere bedava nakledilmektedir. Bunun haricinde, bir kısım vatandaşlarımızın da mekteplerin yaz tatili dolayısiyle tercihan Anadoludaki akrabaları nezdine gitmek arzusunu izhar ettikleri görülüyor. TAN, devlete bâr olmadan kendi paraları ile gitmek istiyenlere bir hizmet olmak üzere Devlet Deniz ve Demiryollarının hareket ve ücret tarifelerini neşretmeyi faydalı bulmuştur. Bugün bu sütunlarda vapurların hareket gün ve saatleri ile ücret tarifelerini veriyoruz. Müteakip günlerde tren tarifelerini neşredeceğiz:

HAREKET TARİFESİ

1 — Karadeniz Postaları

PAZAR günleri saat 16 da hareket eden vapur: Zonguldak, İnebolu, Gerze, Samsun, Ünye, Fatsa, Ordu, Giresun, Vakfikebir ve Trabzon iskelelerine uğrar.

SALI günleri saat 12 de hareket eden vapur: İnebolu, Sinop, Samsun, Giresun Tirebolu, Trabzon ve Rize iskelelerine uğrar.

PERŞEMBE günleri saat 12 de hareket eden vapur: Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Sinop, Samsun, Ünye, Fatsa, Giresun, Görele, Trabzon ve Rize iskelelerine uğrar.

SALI günleri saat 18 de hareket eden vapur: Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruca Şile ve Cide iskelelerine uğrar.

CUMARTESİ günleri saat 18 de hareket eden vapur: Akçakoca, Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra ve Kuruca Şile iskelelerine uğrar.

Ege postaları

PAZAR günleri saat 11 de hareket eden vapur: Hiçbir iskeleye uğramadan doğruca İzmire gider.

SALI günleri saat 13 de hareket eden vapur: Çanakkale ve İzmir postasını yapar.

PERŞEMBE günleri saat 13 de hareket eden vapur: Gelibolu ve Çanakkaleye uğradıktan sonra İzmire gider.

ÇARŞAMBA günleri saat 15 de hareket eden vapur: Gelibolu, Çanakkale, Bozcaada, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Bürhaniye ve Ayvalık iskelelerine uğrar.

CUMARTESİ günleri saat 15 de hareket eden vapur: Gelibolu, Çanakkale, Bozcaada, Küçükkuyu, Edremit, Ayvalık ve Dikili iskelelerine uğrar.

2 — Marmara Postaları

SALI günleri saat 19 da hareket eden vapur: Tekirdağ, Mürefte, Şarköy ve Karabiga iskelelerine uğrar.

CUMA günleri saat 19 da hareket eden vapur: Tekirdağ, Marmara, Erdek ve Karabiga iskelelerine uğrar.

PAZAR günleri saat 9 da hareket eden vapur: Tekirdağ, Mürefte, Şarköy, Gelibolu, Lâpseki, Çanakkale ve İmroz iskelelerine uğrar.

Bunlardan başka Pazar, Pazartesi, Salı günleri saat 9,50 de Çarşamba, Perşembe ve Cuma günleri saat 16 da, Cumartesi günleri saat 14 de kalkan vapurlar doğru Mudanyaya giderler. Bunlardan Salı, Perşembe ve Cumartesi günleri kalkan vapurlar Gemliğe de uğrarlar.

BANDIRMA SEFERLERİ: Pazartesi, Çarşamba, Cuma günleri saat 8,15 de, Cumartesi, Çarşamba günleri de saat 20 de birer vapur hareket etmektedir.

ÜCRET TARİFESİ

1 — Karadeniz Hattında

İskeleler	Birinci	İkinci	Üçüncü	Güverte
Zonguldak	965	751	454	268
Inebolu	1703	1026	644	374
Samsun	2026	1356	830	454
Ünye ve Fatsa	2133	1411	856	480
Ordu ve Giresun	2233	1493	909	507
Vakfıkebir ve Trabzon	2491	1493	909	507
Sinop	1803	1218	724	422
Tirebolu	2283	1493	909	507
Rize	2548	1658	989	554
Hopa	2828	1796	1095	591
Ayancık	1753	1136	797	401
Görele	2333	1493	909	507
Akçaşehir	658	471	—	162
Ereğli	773	531	—	215
Bartın	1080	668	—	215
Amasra	1211	751	—	242
Kuruca Şile	1228	861	—	295
Cide	1328	861	—	295

2 — Ege ve Marmara Hattında

İskeleler	Birinci	İkinci	Üçüncü	Güverte
İzmir sürat	1917	1334	756	300
İzmir âdi	1515	811	—	247
Çanakkale	698	531	—	215
Mudanya, Gemlik	176	77	—	43
Edremit	1116	558	—	242
Bozcaada	936	—	—	—
Dikili	1403	723	—	242
Küçükkuyu	966	558	—	242
Ayvalık	1261	668	—	242
Altınoluk	1041	558	—	215
Bürhaniye	1241	668	—	242
Mürefte ve Şarköy	436	333	—	80
Karabiga	525	388	—	109
Marmara ve Erdek	436	333	—	80
İmroz	785	613	—	215
Ayvalık	1261	668	—	242
Bandırma sabah postası	325	165	—	—
Bandırma akşam postası	416	261	—	85

1 — Bu fiyatlarda birinci mevkiler için yemek ücretleri dahildir ve birinci mevkilerde yemeksiz bilet verilmemektedir.

2 — Talebeler için bu fiyatlar üzerinden yüzde 35 tenzilât yapılmaktadır.

3 — Çocuklar altı yaşına kadar bedava götürülmekte ve 6 yaşından 12 yaşına kadar olan çocuklar için de bu fiyatlar üzerinde yüzde 50 tenzilât yapılmaktadır.

4 — Her yolcu beraberinde 75 kiloya kadar eşyayı bedava götürmek hakkına maliktir.

Eşyanın bu ağırlıktan fazlası için gidilecek iskelenin uzaklık ve yakınlığına göre cüz'i bir ücret alınır.

TAN Adres değiştirmek (25) Krş.

ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi	Türkiye	Ecnebi
1 sene	1400 Kr.	2800 Kr.	400 Kr.	800 Kr.
6 Ay	750 „	1500 „	150 „	300 „
3 Ay			1 Ay	

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

1 — Yunan Kral ve hükûmetinin Atinayı terketmesi, Yunanistanda yeni bir vaziyet hasıl etmiştir.

2 — Balkanlardaki son vaziyet İngiltere ve Amerika matbuatında ve siyasî mahafilinde endişe uyandırmıştır.

3 — İspanyanın bitaraflığını terkederek Almanyanın yanında vaziyet alacağı zannediliyor.

4 — Fransanın da Almanya ile İngiltereye karşı daha sıkı bir işbirliği yapmak üzere olduğu anlaşılıyor.

Yunanistanda:

Yunan Kralının veliahtı ve meşru hükûmetle beraber Atinayı terkederek hükûmet merkezini Girit adasına nakletmesi ve Epir ordusunun teslimi ile Yunanistanda yeni bir vaziyet hasıl olmuştur.

Kralın Atinayı terketmeden evvel milletine hitaben neşrettiği beyannamede, Epir ordusunun, kendisinin ve Başkumandanlığın haberi ve müsaadesi olmaksızın teslim olduğunu ve bu hareketin hükûmeti bir taahhüt altına sokmıyacağını, kalan kuvvetlerle müdafaaya devam edileceğini ve nihaî zafere kadar mücadelede devam etmek için Giride geldiğini söylemesi, Epir ordusunun teslim olmasına rağmen, harbin Yunanistanda henüz bitmediğini göstermektedir.

Esasen, hangi şartlarla teslim olduğu henüz malûm olmıyan Epir ordusunun vaziyeti hakkında kâfi derecede sarih malûmat alınamamıştır. Bazı rivayetlere göre, bu ordunun ancak bir kısmı, ricat hattı kesildiği için teslime mecbur kalmıştır, fakat en büyük kısmı cenup ordusuna iltihaka muvaffak olmuştur. Diğer cihetten, İngiliz kuvvetleri de, Yunan kuvayi küllîyesi ile beraber Lamia'nın cenubunda yeni müdafaa mevzilerine çekilmişlerdir.

İngiliz ve Yunan ordularının, az kuvvetle müdafaası mümkün olan bu dağlık arazide bir müddet tutunmaları, ondan sonra da Morada müdafaaya geçmeleri ve bu suretle Almanlara büyük zayiat verdirmeleri imkân dahilinde görülmektedir.

Yunan ve İngiliz ordularının az, çok uzun sürecek bir müdafaadan sonra, Dunkerque'te olduğu gibi, tamamen yahut kısmen düşmanın elinden kurtulabilmeleri de bir muvaffakiyet sayılabilir. Filhakika, yüzlerce tank, birçok motörlü vasıtalarla beraber elli, altmış bin askerin Libya cephesini takviye etmesi, Mısır hududunda taarruza geçmek üzere hazırlanan Alman kuvvetlerini çok tehlikeli bir vaziyete düşürebilir...

Akisler:

Balkanlardaki son vaziyet İngiltere ve Amerika matbuatında ve siyasî mahafilinde endişe uyandırmıştır.

Mister Churchill, Avam Kamarasında, Mister Eden'in Orta Şark seyahati, Blkanlarda ve Libyadaki vaziyet hakkında izahat istiyen mebuslara, bugün için bu meseleler hakkında söz söylemek doğru olmıyacağını beyan etmiştir.

Londra siyasî mahafilinin kanaatine göre, vaziyet vahim olmakla beraber, Fransanın hezimetini takip eden günlerdeki kadar fena değildir.

Mister Roosevelt de gazeteciler toplantısında şu beyanatta bulunmuştur:

"Harp ne Balkanlarda, ne de Afrikada kazanılacaktır. Bunlar, büyük mücadele içinde tâli cephelerdir. Harp İngilterenin müdafaası ile kazanılacaktır. Demokrasinin bu esas kalesinin müdafaa edileceğine kanaatim vardır.,,

İspanyada:

Madritte siyasî mesuliyetleri tetkik etmek üzere kurulmuş olan mahkemenin, eski hükûmet şeflerini ağır cezalara mahkûm etmesi ve İspanyol gazetelerinin, İtalyanın harbe girdiği zamandaki neşriyatlarını andıran ve mihvere daha ziyade yaklaşmak lüzumundan bahseden yazıları, İspanyanın bugünkü zahirî bitaraflık vaziyetini terkederek Almanyanın yanında İngiltereye karşı cephe almak üzere olduğu kanaatini teyit etmektedir.

Fransada:

Almanlara Mösyö Laval'i aratmıyan Amiral Darlan'ın Pariste Mösyö Abetz ile yaptığı müzakereler, Almanların Fransız esirlerinden bir kısmını memleketlerine iadeye ve işgal altında olan ve olmıyan iki Fransayı ayıran maniaları kaldırmıya müsaade ettikleri hakkındaki haberler, Fransanın da Almanya ile İngiltereye karşı daha sıkı bir işbirliği yapmak üzere olduğu hissini vermektedir.

Fransız kabinesinde bazı değişiklikler yapılacağı ve Hariciye Nezaretine Mösyö Brinon'un yahut Bone' nin getirileceği hakkındaki savlar da bu hissi takviye etmektedir.

İngiliz matbuatı, Almanların Dakar ve Kazablanca'da birleşmelerine müsaade eden ve Almanyaya iase maddeleri ve harp malzemesi gönderen Vichy hükûmetine: Tancaya Almanların girmesine müsaade eden General Franko hükûmetine karşı siddetli tedbirler alınmasını istemektedirler.

Bu iki hükûmete karsı takip edilen uzlasma ve yatıstırma siyasetinin, vaktiyle İtalyaya karsı takip edilmis olan ayni mahiyetteki siyaset gibi zararlı ve tehlikeli olduğunu söyliyen İngiliz gazetelerine göre, İngiltere hükûmeti, bu hükûmetlere, hangi şartlarla kendilerinin bi-

(Devamı 4 üncüde)

Tarihten Notlar

"Termopil„ Destanı

Yunanlılar, Almanyanın da Balkanlarda harekete geçmesi üzerine, beş ay faik İtalyan kuvvetlerine karşı olduğu gibi, Alman kuvvetlerine de şiddetle mukavemet etmiş, memleketi karış karış müdafaa eylemiştir. Bilhassa Selânikin batısına çekilmek mecburiyetinde kaldıktan sonra Yunanlılar, türlü kahramanlıklar göstermiş bir değil, birkaç yeni termopil yaratmıştır. Fakat adet, malzeme ve teçhizat bakımlarından kendilerine kat kat üstün olan Alman kuvvetleri karşısında kalan Yunanlılar, bütün bu fedakârlıklarına rağmen memleketi kurtarmıya muvaffak olamamışlardır. Yunanlıların bu yeni kahramanlıkları karşısında iki bin küsur yıl önce vukua gelen "Termopil„ in yeniden sık sık ismi geçmesi üzerine, karilerimize tarihe mal olan "Termopil„ hakkında bir fikir vermek üzere bu makaleyi yazıyoruz:

★ ★

Bundan iki bin yıl küsur öncesidir. Koca Asya topraklarında bir kıyamet, bir hercü merctir gidiyor. Gemiler techiz olunmakta, atlar toplanmakta, büyük İran İmparatorluğu topraklarının her tarafından fevç fevç asker cemedilmekte anbarlar dolusu erzak ithar olunmaktadır.

Mısır, İran, Anadolu, Suriye; tâ İndus ırmaklarına kadar Asyaya hükmeden Dara, Maraton hezimetini hazmedememekte ve kahraman Yunanlılardan intikam almak için hazırlanmaktadır.

★ ★

İşte tam Mısır isyanı patlamış, Dara ölmüş, oğlu Serhas, (Xerxés) onun yerine geçmiştir. Eniştesi Mardonius: Derhal sefere başlamalı, Yunanistanı ele geçirmeli böylece zengin bir kıtaya, bütün Avrupaya hâkim olmalıyız. Diyor. Bir meclis akdolunmuş ve evvelce böyle bir seferin aleyhinde bulunmuş olan Dara'nın kardeşi Artaban: Tıpkı ben de, Serhas gibi bize şan ve şeref vadeden rüyayı gördüm, mızraklar dalgalanmalı, sefer başlamalıdır. Demişti.

★ ★

Dağlar yardırıldı. Çanakkale Boğazında tâ Fenike ve Mısırdan getirilen halatlarla bağlanan dubalarla köprüler kuruldu. 77 milletten insanın kırbaçla çalıştırıldığı bir kanal yapıldı ki, tamam iki buçuk kilometre uzunluğundaydı. İki büyük gemi, bu kanaldan yanyana geçebiliyordu. Serhas'ın gözlerini hırs bürümüş, kan kaplamıştı. Hattâ, bir aralık, halatlarla bağlanan dubalar köprüsü fırtınayla bozulmuş ve mağrur hükümdar:

— Çanakkale sularına üç yüz değnek vurunuz! Artık bu sulara hiç kimse kurban adamıyacaktır. O, istese de, istemese de, ben onun üstünden geçeceğim. Bu kara suların dağlanmasını emrediyorum... Diye bağırmıştı.

★ ☆

Termopil'de vatanını müdafaa edecek olan Leonidas'ın üç yüz İspartalı kahramana inzimam eden beş altı bin kisilik kuvvetine karsı araba çekicisi, atlısı, mızraklısı, piyadesiyle iki milyonu asan İran orduları dağ gibi saldıracaktı. Ordu Trakyada ağır ağır ilerlemektedir.

Bir aralık, Serhas'ın vüreğinde hazin bir meltem eser gibi olur. Gözlerini mavi sularla sonsuz göke çevirerek:

— Ağlıyorum, der, çünkü, bu yüz binlerle ordumun her ferdi, en geç yüz sene sonra toprak olmus bulunacaktır.

İranlı bir suvari, alabildiğine, Yunan ordugâhına doğru kosuyor. Bu, bir kesif askeridir. Görüyor ki, Yunanlılarda hic bir korku ve endise eseri yok. İlk işi gördüklerini Serhas'a anlatmak oluyor. Serhas'ın o zaman, Leonidas'a yaptığı teklif şudur: Yaşamanı ve bütün Yunanistana seni Kral yapmamı istiyorsan, benim kumandamın altına gir! Leonidas'ın cevabı şudur:

— Vatanımızı esir görmektense, ölmeği tercih ediyoruz.

Serhas ikinci son haberi yolluyor:

— Öyleyse silâhlarını teslim et!

Ve meshur tarihî cevap:

— Gel de al!

★ ★

İran ordusu, Tsalya ovalarında ilerlerken, Yunanistana civar memleketler ahalisi, büyük kuvvete serfüru etmistir. Amma, bu serfürular da, kahraman Yunanlıların cesaretini kırmıyor. Bir kâhin, artık taş üstünde taş, omuz üstünde baş kalmıyacağını haber verdiği zaman, Leonidas'ın, ölümden kurtarmak için haberci olarak geri göndermek istediği iki İspartalı:

— Biz buraya, haber götürmek için değil, çarpışıp ölmek için geldik!

Diye cevap veriyorlar.

★ ★

Yunanlılar, kuvvetlerini dağıtmaktansa, Tsalva'nın, çıplak, sarp kayalarla muhat, Anopée dağiyle Maliaque arasındaki Termopil geçidinde toplanmağı, düsmanı burada karsılamağı kararlastırmıstır. Bu geçit Trahis'in tam sarkında idi. Lâmia'dan gelen bir yol,. Trahis mevkiinden geçer ve dağ eteklerinden dolastıktan sonra Termopil'e çıkardı.

O kadar dardı ki, içinden ancak, tek araba, zorla geçebilirdi.

İşte Iranlılar, Lâmia körfezine kadar sokulmustu. Deniz harbi kaybedilmiş, Yunan donanması ricat etmişti. Ve kahraman Leonidas, beş altı bini geçmiyen askeriyle dağ gibi saldıran azgın kuvvetlere karşı koymıya hazırlanıyordu.

★ ★

Serhas evvelâ Midyalıları saldırttı. Bunlar derhal püskürtüldü. Bir taarruz, bir taarruz daha.. Yine aynı kanlı ve dastanî müdafaa. Binler, milyonları yenmek için çalışıyor. O gün de bugünü beşinci koluna raslanıyor. Efialt adlı bir coban, Serhasa koşmuştur. Meş'um çoban, geçidin, Yunanlıların arkasına çıkan tek yolunu ona haber veriyor. Artık, Iran kuvvetleri bu yoldan geçerek, kahraman Yunanlıların arkasına sarkmış, onları sarmıştır. Adım adım yaklasıyorlar. Yunanlılardan biri bağırıyor: Düşman çok yakınlarımıza geldi. Mağrur Leonidas'ın cevabı şudur:

— Hayır! Biz düşmana yakınlaştık!

Korkak bir Trahisli de:

— Iran ordusu, o kadar kalabalık ki, diyor, mizrakları güneşi karartti.

Ve yiğit bir Ispartalı cevap veriyor:

— Iyiya, işte! Gölgede muharebe edeceğiz.

Bir aralık, kahraman Leonidas, arkadaşlarına:

— Siz artık gidiniz! Ve, siz, Isparta kanunlarına muti olan 300 İspartalı benim yanımda kalacaksınız! Geçidi biz tutacağız. Düşman, bizim en sonuncumuzun ölüsüne basmadıkça zaferi kazanmış olmıyacaktır. Diyor. Artık yüz binlere karşı duracak olan sadece 300 İspartalıdır..

★ ★

Safak sökmiye başlamıştır. Iran orduları, kara dalgalar halinde, Ispartalı kahramanları yok etmek için üst üste saldırıyor. Ispartalıların yürekleri iman, gözleri ateş doludur. onlar, yalnız şeref, vatan, ve Ispartanın kanunlarına itaat etmiş olmak için döğüşüyorlar. Işte artık geçitten çıkıtılar. Gözlerinde şimşekler çakarak dağ gibi kuvvetlerin üstüne saldırıyorlar. Uzaktan at kişnemeleri geliyor. Mirzak ve kırbaç sesleri insan ulumaları na karışmıştır. Mirzaklar kırılınca sıra yalın kılıçlara geliyor.

Iki bin yıldır, insanlığın adına destanlar yazdığını kahraman Leonidas, kan içinde yerlere yuvarlanmıştır. Huzura erişmiş gözlerinde yapılan büyük vazifenin sevinci ile hâlâ doyamamış çarpışmanın kini yan yana duruyor. Bir avuç Ispartalı onun cesedi başındadır. O, artık, bütün vatan parçalarının sembolü olmuştur. Onun ölüsünü müdafaa ve muhafaza etmektedirler. Göğüslerini ona siper etmişlerdir. Tâ uzaklardan, hâlâ, düşman fevç fevç Termopil'e doğru ilerlemektedir. Hâlâ geçit zorlanıyor. Artık, Ispartalılar, geçidin en dar yerindedirler. Ellerinde mızraktan, kılıçtan eser kalmamıştır. Bir avuç kahraman mukaddes ölüleriyle kendilerini elleri ayakları, dişleri ve tırnaklariyle müdafaa etmektedirler.

Artık, üç yüz kahraman Ispartalının en son yiğiti de can vermiş, ve Iran ordusu, ancak bundan sonra ilerlemiye imkân bulabilmiştir.

★ ★

Tarihler der ki: Muhteşem Termopil müdafaası harbinden sonra, büyük Leonidasla kahraman Ispartalıların ölülerinin kemikleri toplanmış ve bu kemiklerin üstüne konulan mezar taşına şu satırlar yazılmıştır:.

— Yolcu! Git Ispartaya var ve bizim onun kanunlarına itaat etmek için burada canımızı verdiğimizi söyle! ★★★

İki bin küsur yıl önce Termopil'de Leonidas

Takvimden Bir Yaprak

Horas'lar ve Kürias'lar

İnsanların kahramanlığı makineye medyun olmadıkları devirlerde tarih unutulmaz bir kahramanlık menkıbesini şöyle anlatır:

Tullus Hostilnis'in saltanatı zamanında Albe sehrini benimsemek icin Horas isminde üç kardes Kürias isminde üç kardeşle harbettiler.

Ölümle neticelenecek mucadele iki ordunun müvacehesinde cereyan edecek ve iki taraftan hangisi galip gelirse memleket o tarafın olacaktı.

Altı genç meydana çıktılar. Bütün ordu, bütün millet bu müthiş savaşı seyrediyordu.

Memleketin en kuvvetli kahramanlarından olan Kürias'lar dağları yerlerinden koparacak bir tank sayletiyle hasımlarına saldırdılar, kalkanlara çarpan kılıçlardan şimşekler çaktı. Çarpışmayı helecanla takip eden iki ordunun birinden alkış, ötekinden veis feryatları yükseldi. Horas kardeslerin ikisi cansız yere uzanmıslar fakat üç Kürias'lar da yaralanmışlardı.

Üçe karşı bir Horas'ın dayanabileceğine kimse inanmıyordu..

Horas evvelâ hasımlarının karşısından kaçtı. Kürias'lar onun da isini bitirmek için yaralarının ehemmiyeti nisbetinde mesafeli bir surette onu kovalamağa başladılar. O zaman Horas birdenbire dönüyor ve kendisine en ffazla yaklaşmış olandan başlıyarak hepsini birer birer öldürüyor, vatanını kurtarıyor.

Bu mevzu edebiyatta mühim bir mevki tutar.

Fransanın en büyük facia müelliflerinden olan Pierre Corneille 1640 senesinde "Horace„ unvanı altında yazdığı meşhur bir eserde tarihe mal olmus bulunan bu kahramanlık menkıbesini mevzu olarak ele almıştır.

Eserin diğer bir hususiyeti de vatan aşkının her türlü ailevî hislerin fevkinde olduğunu göstermektir.

Memleketin mukadderatı için hayatlarını ortaya koyan Horas'ların ihtiyar babası da bütün millet gibi bu müthis savaşın neticesini bekliyor. Kendisine haber veriyorlar:

— İki oğlun öldürüldü; üçüncüsü de kaçtı.

Bu elîm haber ihtiyarı perişan ediyor. Oğullarının öldüğüne yanmıyor. Vatanının elden gittiğine kahrediyor, üçüncüsünün hiyanetine isyan ediyor. O zaman haberi getiren kadın soruyor:

— Üç düşmana karşı ne yapsın?

İhtiyar bütün tarihin simahında çınlıyan bir sayha ile gürlüyor:

— Ölsün!

Takvimci

Beşiktaş Cinayetinin Failleri Bulundu

On gün evvel Beşiktaşta Şenlikdede parkında çimenler arasında bir torba içinde iki kesik kol ve iki bacak bulunmuştu. Ilk anda bunun bir cinayet eseri olmaması ihtimali üzerinde durulmuş ve fakat gerek morg raporu ve gerekse bacaklarda çorap bulunması ve buna benzer sair deliller bunların öldürülen bir vücude ait olduğunu meydana çıkarmış ve ölünün hüviyeti ile faillerin aranmasına başlanmıştı.

Cesedin baş ve gövdesinin bulunmaması hüviyetin tesbitinde güçlükler doğurmuş, bu sebeple de cinayeti işliyen veya işliyenlerin meydana çıkarılması mümkün olamamıştı. Nihayet zabıtanın geceli gündüzlü yaptığı tetkik ve tahkikler semere vermiş ve maktulün Mahmut adında bir adam olduğu anlaşılmıştır. Ayni zamanda bu işle alâkalı oldukları anlaşılan üç kişi de yakalanmıştır. Yakalananlardan biri kadın, ikisi erkektir. Bunlardan biri temiz giyinmiş, diğeri pejmürde kıyafetlidir. Adları Osman ve Kâzımdır. Kadının ismi de Fatma-dır ve maktul ile yakın münasebeti olduğu ve hattâ karısı olduğu söylenmektedir.

Bu üç kişiden başka diğer iki erkek de zabıtaca zan altındadır. Cinayetin maktulün parasına tamaan işlendiği iddia edilmekte ise de işin içinde bir kadın meselesinin bulunduğu da sanılmakta ve bu ihtimal üzerinde durulmaktadır. Katiller, maktulün hüviyetini tamamiyle bilmediklerini ve yalnız adının Mahmut olduğunu söylemiş ve fazla izahat vermemiştir.

Emniyet müdürlüğü cinayet masası şeflerinden Alişan bu esrarlı facianın tahkikatiyle ilk gündenberi meşgul olmaktadır.

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

BAŞ DÖNMESİ

Baş dönmesi yanlış bir duygudur. İnsan başı dönüyor dediği vakit ya kendisinin yer değiştirdiğini, yahut etrafında bulunan şeylerin yer değiştirdiklerini zanneder ve halbuki başı dönen insanın ne kendisi, ne de etrafındaki şeyler yer değiştirirler... Sarhoşluktan başı dönen insanın evine yaklaştığı vakit kapı anahtarını elinde tutarak, yerlerini değiştirdiklerini zannettiği başka evler gibi, kendi evinin de önüne gelmesini beklediği gibi...

Bu yanlış duygu, kulağımızın tâ içerisinden küçük beyine giderek, vücudümüzün durumundan bize haber veren, bu suretle vücudün müvazenesini temin etmemize yarıyan sinirin işi bozulmasından, ıztırap çekmesinden gelir. Baş dönmesi esasen bir ıstırap demek olduğundan başı dönen insan bundan pek rahatsız olur, korkar ve içine sıkıntı basar.

Vücudümüzün durumundan bize haber veren, müvazenemizin muhafazasına yarıyan, kulağın içinden giden sinirden başka sinirlerimiz de vardır. Fakat bunlardan hiçbiri, işi bozulduğu vakit, kulağın içinden giden sinirin bozulması gibi rahatsızlık vermez... Onların iki kulaktan giden iki müvazene siniri birden bozularak hiç işliyemedikleri vakit, hemen onun yerini tutarak vücudümüzün müvazenesini temin etmektir. Meselâ kulağın içindeki müvazene siniri bozularak artık işini göremediği halde, insan aydınlıkta yürürken bunun hiç farkına varmaz, başı da hiç dönmez, halbuki karanlıkta kalınca, yahut aydınlıkta gözlerini kapayınca hemen sendeler ve yıkılacak gibi olur. Gözlerini açınca müvazenesini kendi kendine düzeltir. Bundan da anlaşılır ki, vücudümüzün müvazenesini temin eden sinir - bereket versin - yalnız kulağımızın içindekinden ibaret değildir... Müvazeneyi temin eden sinir yalnız ondan ibaret olsaydı, zaten iki ayak üstünde vücudünün müvazenesini - dört ayaklı hayvanlara nisbetle - güçlükle muhafaza edebilen insan oğlunun işi yaman olurdu..

Müvazene sinirini de işleten böbrek üstündeki guddelerin çıkardıkları hormon olduğundan başdönmesi de bu hormonun bozulmasından, azalması yahut çoğalmasından geldiği -şimdilik- zannedilir.

Bir Deniz Seyahati

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Üç Amerikalı gazeteci arkadaş Yunanistanda harp muhabirliği yapıyorlardı. Hepsi dünyanın en mühim harplerinden biri olan Yunanistan muharebesini hakkiyle görüp yazabilmek için akla gelmez fedakârlıklara katlanmışlardı.

En nihayet ateşin pek yakına geldiğini görünce bu üç arkadaş bir süngerci sandalına binerek 48 saatlik bir seyahatten sonra, bitaraf bir memleketin topraklarına sığınmışlardır. Bu gazetecilerden birinin ağzından maceralarını söyle dinliyoruz:

"Doğrusu Yunanistanda bulunduğumuz müddetçe daima Yunanlıların kahraman bir aslan gibi döğüstüklerini gördük. Biz orada tam on gün kaldıktan sonra artık yola çıkmağa karar verdik.

Fakat, bu kararı vermek kolay bir is olmadı. Zira herkesin yola çıkmakta tereddüt için kendisine göre bir sebep vardı.

Life resim mecmuasının fotoğraf muhabirinin fotoğraf alât ve edevatını sandala almak imkân haricindeydi.

12 saatlik bir arastırmadan sonra bulduğumuz sünger sandalının sandalcısı teknesine ancak bu makinelerin cüz'î bir kısmını alabileceğini söylüyordu. Bizim ahbap buna bir türlü yanaşmıyordu.

— Yahu nasıl olur, diyordu. Bu benim sağ elimi kesmek gibi bir şey. Ben makinelerim olmadan nasıl iş görürüm.

Nevyork'un en büyük gazetelerinden birinin muhabiri olan S... 'in ise aklı fikri Atinadaki sevgilisindeydi. Tek başına kaçmak istemiyor, kızla da temasa geçmenin imkânını bulamıyordu.

Bana gelince, Yunanistandan ayrılmam muhakkak elzemdi. Zira henüz 27 yasında genç bir kadın olan karım da yanımda bulunuyordu. Onu burada ateş altında tutmak artık doğru değildi. Fakat bir kadının bir süngerci sandalında seyahatini de pek aklım almıyordu.

Vaziyet fazla tereddüde meydan vermedi. Fotografcı makinelerinden, S. de sevgilisinden vazgeçti. Ben de karımla beraber bu tehlikeli seyahate çıkmağa razı oldum.

★ ★

Mayin Tarlasında

Yanımıza bir kaç tane keçe aldık ve akşam karanlığında yola çıktık. Battaniye bulmak imkânsızdı. Bizim sandalcı dert yanıyordu. Şu mangalda ateş yakardık, amma düşman kör olsun yerimizi anlar. Isınmak için birbirimize sımsıkı sokulmaktan başka çare yoktu.

Bir iki defa sigara yakacak olduk; sandalcı ona da müsaade etmedi.

— Aman efendiler, diyordu, ateş yakmayın canımızı yakar.

Böylece bütün gece basımızda karanlık bir gök, altımızda karanlık ve korkunç bir deniz, dalgaların ve motörün seslerini dinilyerek ilerledik.

Ertesi günü hâdisesiz geçti. En büyük derdimiz susuzluktu. Yanımızda bulunanı büyük bir ihtiyatla kullanıyorduk. Bir iki defa İngiliz destroyerlerine rasgeldik. Bize bayrak sallıyarak geçtiler.

Yolda bir çok adalara rasgeliyorduk. Arkadaşlardan bir tanesi:

— Yahu dedi, 24 saattir oturuyoruz. Bir adaya yanaşsak da Biraz çıkıp gezinsek. Ayaklarımız uyuştu.

Sandalcı buna itiraz edecek oldu. Fakat biz ısrar ederek kendisini kandırdık. Saat gecenin dokuzuydu. Karanlıkta görülmiyeceğimize emindik.

Sandalcı dümen kırdı adalara doğru yol alıyorduk. Bir aralık yanımızdan siyah büyük bir cismin yüzerek geçtiğini gördük. Evvelâ kimse buna ehemmiyet vermedi. Fakat birdenbire sandalcının küfrettiğini duyduk:

— Kör olası, az kaldı kapana düşüyorduk..

Ve derhal dümeni kırdığını gördük. Adadan uzaklasıyorduk. Sür'atimiz artmıştı. Epeyce açılınca:

— Biliyor musunuz, dedi, yanımızdan geçen o cisim çözülmüş mayin idi. Az kaldı bir mayin tarlasına dalıyorduk. Allahtan bir tanesi yüzerek buraya gelmiş de... Üzerine de bindirebilirdik yâni..

Bu vakadan sonra büsbütün sinmiştik. O gece gözümüze hiç uyku girmedi. Ancak ertesi gün akşam vakti bitaraf bir toprağa çıkabildik.

★ ★

Sevgilinin Uğrunda

O gece hepimiz yorgunluktan yemek bile yiyemedik. Derin bir uykudan sonra ancak ertesi sabah karınlarımızı doyurduk. Ve vaziyetlerimizi anlamak üzere Amerikan konsoloshanesine gittik.

Akşam otele döndüğümüz zaman S... Meydanlarda yoktu. Kendisini soruşturduğumuz zaman aldığımız cevap bizi hayretler içinde bıraktı.

Bizi getiren, sandalla Yunanistana nisanlısını bulmağa dönmüştü. Allah yardımcısı olsun!„

23 Nisan Dün Tezahüratla Kutlandı

(Başı 1 incide)

meydanından önde esirgeme kurumunun yavruları olduğu halde ayrılan gençler, küçük ve büyük Anafartalar caddelerini takip ederek çocuk sarayı önünden geçmişler ve Samanpazarında dağılmışlardır. Öğleden sonra ilkokullar talebesi arasından seçilen 250 kişilik bir mümessil heyet Millî Şef İsmet İnönü'ne sevgi ve saygılarını izhar için Çankaya köşküne gitmişlerdir.

Riyaseti Cümhur köşkünde, yanlarında Bayan İnönü ile Başvekil doktor Refik Saydam olduğu halde yavrularımızı kabul eden Millî Şef, her birine ayrı ayrı iltifatta bulunmuşlardır.

Yurt içinde yapılmış olan törenlere dair aldığımız telgraflar da bu mesut gün kutlanırken mini mini yavrularımızın bu günü en güzel bir surette yaşamaları için bir çok eğlenceler, temsiller tertip edildiği gibi yoksul yavrulara da elbiseler dağıtıldığını bildirmektedir.

ŞEHRİMİZDE

Millî hâkimiyet ve çocuk bayramları dün şehrimizde coşkun tezahüratla kutlanmıştır. Bütün kazalarda saat onda, Taksim kazasında da saat 11 de istiklâl marşı ile merasime başlanmış, hatipler bugünün mâna ve ehemmiyetini, çocuklar da millî duygularını tebarüz ettiren nutuklar, söylemiş, şiirler okumuşlardır.

Vilâyet nâmına yapılan merasim Beyazıt Cümhuriyet meydanında olmuştur. Beyazıt mıntakasındaki ilkokulların ikinci devre talebesi Üniversitenin büyük kapısının önünde yer almışlardır. Vali ve belediye reisi doktor Lûtfi Kırdar ile örfî idare komutanı Korgeneral Ali Rıza Artunkal, Sarayburnundaki Atatürk âbidesine çelenk koma merasiminde hazır bulunduktan sonra Beyazıt'a giderek yavrulara iltifatlarda bulunmuşlardır. Kalabalık bir halk kütlesi meydanı doldurmuş ve saat tam onda şehir bandosunun çaldığı istiklâl marşı ile merasime başlanmıştır.

Burada, vilâyet, belediye, parti, yoksul çocuklara yardım cemiyetleri birliği nâmına nutuklar söylenmiş, ilkokullardaki yoksul çocukların on binden fazla olduğu, bunlara bir sene zarfında 80 bin liradan fazla yardımda bulunulduğu, önümüzdeki sene için daha geniş mikyasta yardım esaslarının hazırlandığı bildirilmiştir. Hatipler, 23 nisan bayramının ehemmiyeti üzerinde durarak çocukların bayramını tebrik etmişlerdir. Bunlara karşılık olarak ikinci okul talebesinden Orhan Onat ile 44 üncü ilkokuldan Sevgi Zorbon da heyecanlı birer hitabede bulunmuşlardır.

1 inci ilkokuldan İhsan Hiçyılmaz, "İstiklâl savaşı,, 6 ıncı ilkokuldan Eşber Yazıcı da "Sün güm.. adlı şiirler okumuşlardır.

Taksimdeki merasim

Beyazıttaki merasim bu suretle bittikten sonra, Parti ve Halkevleri ile belediye, ilkokul yoksul çocuklarına yardım cemiyetleri birliği, çocuk esirgeme kurumu, Kızılay gençlik teşkilâtı tarafından hazırlanan çelenkler Taksime götürülmüştür.

Beyoğlu Halkevi reisi Ekrem Tur, burada bir nutuk söyliyerek bayramın mâna ve ehemmiyetini izah etmiştir. Bu nutku teşekküller adına söylenen nutuklar takip etmiş ve ilkokul talebeleri kısa birer hitabe ve şiirlerle sevinçlerini anlatmışlardır. Bundan sonra mektepliler tarafından bir geçit resmi yapılmıştır.

Diğer kazalarda da evvelce hazırlanan programlara göre bayram tes'it edilmiş çocuklara şeker ve pastalar dağılmıştır.

Diğer kazalarda

Beykozda merasimden sonra hususi vapurlarla Anadolukavağına gidilmiş ve çocuklara peynirli pide ziyafeti çekilmiştir.

Üsküdarda yapılan merasimde kaymakam İhsan Onal Cümhuriyet devrinde çocuklara verilen değeri tebarüz ettirmiş, avukat Reşat Kaynar da Parti adına verdiği bir hitabede Türk gücünün, Türk kudretinin ve Türk cesaretinin eşsizliğini izah etmiştir.

23 nisan çocuk bayramı münasebetiyle dün sabah Gülhane parkında çocuklara muhtelif oyunlar gösterilmiştir. Saat 15 te Eminönü Halkevi müsamere salonunda da çocuk filmleri oynatılmış, konser verilmiş, ve bütün çocuklara hediyeler dağıtılmıştır. Saat 16 da da bir Halkevi neşriyat sergisi açılmıştır. Sinemalar bazı seanslarında çocuk filmleri de göstermişler ve öğretmenlerinin riyasetinde gelen talebeden para almamışlardır.

Gürbüz çocuk müsabakası

Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul merkezi tarafından Fransız tiyatrosunda bir müsamere verilmiş ve çocuklara pasta, sandviç ve şeker dağıtılmıştır. Beyoğlu kaza kolu tarafından da 120 çocuk giydirilmiş ve Maksim salonunda bir çocuk balosu verilmiştir. Şişli nahiye kolu da Tan sinemasında öğleden evvel bir müsamere vererek gürbüz çocuk müsameresi tertip etmiş ve üç kısma ayrılan gürbüz çocuklara aldıkları derecelere göre hediyeler tevzi etmiştir. Bir haftalık çocuk bayramını yavruların tam bir neşe ve sevinç içinde geçirmeleri için büyük bir itina gösterilmektedir.

Maarif Vekilinin hitabesi

Ankara, 23 (A.A.) — Çocuk bayramı münasebetiyle Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, radyoda söylediği bir nutukta ezcümle demiştir ki:

"Türklüğün yarını ve Türk vatanının istikbali olan Türk çocuğu, biz hocalarla siz ana - babaları elindedir. Taşıdığımız bu şerefli mesuliyeti, her fırsatta düşünmek ve birbirimize düşündürmek, esaslı bir vazifemizdir. Çocuklarımız ve gençlerimiz hakkında aramızda gelişi güzel söz söyliyen ve onları uluorta tenkit edenler az da olsa yok değildir. Ben bir baba ve bir hoca olarak bu sathî ve acele görüşlere asla inanmamış olmakla beraber bu meselede umumî bir hükme varmak için konuşmuyorum. Benim bu akşam söylemek istediğim şudur:

Evlâtlarımızın iç hayatları, maneviyetleri, bir kelime ile ahlâkları üstünde sizinle beraber düşünmek,,

Ana ve baba olanlar pek iyi takdir ederler ki, çocuklara ait en büyük kaygu, onların sıhhatleri kadar ahlâklarına da taallûk etmektedir. Kendileri için nice nice mahrumiyetleri, evlâtları için her türlü fedakârlıkları kabul eden ana ile baba bilir ki, yetişmekte olan çocuk, eğer dürüst, ruhça temiz, karakterce sağlam ve iyi ahlâklı olmazsa bütün emekleri boşuna harcanmış, bütün fedakârlıkları hiçbir işe yaramamış, netice olarak kendi ömürleri de heba olup gitmiştir. Büyük sıkıntılar pahasına yavrularına temin ettikleri hayat, ekmek ve tahsil; ancak onların ahlâklı olmaları ile kıymetlenecektir.

Hasan Âli Yücel bundan sonra bir Türk çocuğunda ahlâk ve vicdanın ne olduğunu ve nasıl inkişaf etmesi lâzım geldiğini uzun uzadıya izah ettikten sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

"Çocuklarımızı fena itiyatlardan korumak için, bazı ailelerin yaptığı gibi onları cemiyetten tecrit etmek ve bir nevi mahpus rejimine tâbi kılmak asla doğru değildir. Böyle yetişen çocuklar gençlik çağına ve daha serbest hayata girdikleri zaman bocalarlar. Ve çok kereler düşerler. Evlâtlarımıza telkin edeceğimiz terbiye bir münzevinin terbiyesi olmamalıdır. Her suretle kendini denemeye imkân verecek ve şahsiyetinin inkişafına müsait olacak bir yol takip etmeliyiz. Eski Osmanlı cemiyetinin bazan alafrangalaştırılmış bir yadigârı olan bu tarz, hali vakti müsait aileler için varittir ki, bu söylediklerimi onlar, boş zamanlarında derin derin düşünsünler isterim.

Bu vesile ile, çocuklarımızın ahlâkı davasını tek başına değil, bütün cemiyetin umumi ahlâkı içinde mütalâa etmek lüzumunu hatırlatmalıyım.

Nefse hâkim olmak kudretini kazandırmadığımız bir çocuğu hayata atarken, eline silâh verilmemiş ve silâh kullanma öğretilmemiş bir askeri muharebeye yollamış gibi olduğumuzu iyice bilmeliyiz. Çalışan ve işliyen çocuk kötülük yapmıya vakit bulamaz.

Bizim neslimiz ve bizden önceki nesillerden olup da bugün yaşayanlar, eski devirlerin çocukluk hayatında bizleri tehdit eden pek çok ahlâksızlıkların, memleketimizde sporun yayılmasiyle nasıl eriyip gittiğini pek iyi bilirler Son yıllarda Cümhuriyet hükûmeti tarafından teşkilâtlandırılan beden terbiyesi mükellefiyetini en tesirli ahlâk terbiyesi vasıtalarından biri olarak görmeliyiz, Okullardaki izcilik teşkilâtına karşı ana babaların sevgi göstermesini bu bakımdan rica ederim Kasabaların dışına, civarda bir köye yürüyüş yapmak, vatanımızın cennet gibi köşelerini ıssız bırakmamak, dağlara çıkmak, açık havada günler ve geceler geçirmek için, bunların temin edeceği sıhhî ve ahlâkî faydaları düşünmek kâfidir Askerliğe hazırlık derslerinin evlâtlarımızın yalnız vücutlarını değil, ahlâki ve millî terbiyeleri üzerindeki iyi tesirlerini görmemek kabil midir? Çocuklarımızın kampta geçirdikleri müşterek ve disiplinli cevval hayatın büyük kazancını, boş geçirecekleri günlerin kayıplariyle mukayese ediniz. Burada beden terbiyesi vardır Burada vatan terbiyesi vardır Burada askerlik ve ahlâh terbiyesi, irade terbiyesi, zekâ ve maharet terbiyesi vardır Buradaki terbiye, âdeta yaşamak için gıdalardan beklenen bütün vasıfları taşımaktadır. Bu türlü vasıtalardır ki, gence iyi vatandaş ve iyi insan olarak yetişme imkânları verilebiliyor.

ASKERÎ VAZİYET

Şimal Ordusunun Teslimine Sebep Olan Hata Cenupta da Tekerrür Etmemelidir

Yunanistanda cereyan etmekte olan muharebe, dün beklenmiyen bir safhaya dökülmüş, Şimali Yunanistanda bulunan ve Arnavutluktan çekilmekte olan Yunan kıtaatının kumandanı Almanlar ve dolayısiyle İtalyanlarla mütareke yaparak muhasamatı terketmiştir. Bu kumandanın Kral, Hükûmet ve Başkumandanın muvafakati ve malûmatı olmadan böyle bir hareketi tercih eylemesinde hangi sebep ve şartların âmil olduğunu bilmediğimiz için, bu yolda mütalâa yürütmeyi yersiz görürüz. Ancak, bize kalırsa bugün bu ordunun teslim olmasında alâkadar askerî erkânın hatalı hareketinin âmil olduğu muhakkaktır. Çünkü, sekiz, on gün önce İngiliz kuvvetleri Olimpos dağlarını terketmiye başlamıştı. Henüz Yenişehir ve Tırhala ovalarına İngiliz ve Yunan kuvvetleri hâkim bulunuyordu. Binaenaleyh daha Kozana ve Olimpos bölgelerinde harp olurken, Arnavutluğu tahliye ederek ve Şimalî Yunanistanda muntazam ricat hareketi yapmak suretiyle daha cenupta ve meselâ, Arta körfezinin önündeki sarp dağlarda süratle mevzi almak ve sağ cenah ve merkez kuvvetleriyle birleşip esaslı bir müdafaa hattı kurmak lâzımdır. Yenişehir ve Tırhala ovaları Almanlara geçtikten sonra, bu şekilde muntazam bir çekilme hareketi yapılamıyacağına ve diğer muharip kuvvetlerle bir iltisak peyda etmiye imkân kalmıyacağına göre bu hareket, şerefsiz bir vaziyet değil, bilâkis müdafaa imkânlarını arttırmak ve mukavemeti şiddetlendirmek itibariyle stratejik bir zaruretti.

Halbuki İngilizler, Olimpos müstahkem mevkiini değil, Larisa'yı (Yenişehir) terkettikten sonra, şimaldeki kuvvetlerin geri alınması düşünülmüştü. Fakat Almanlar bu sırada Larisa ovasından gayri Tırhala ovasını da ele geçirmiş olduklarından, şimal kuvvetlerinin cenuptaki mevzilere alınması imkânları kalmamıştır.

Şimdi ikinci bir askerî hataya düşmemek için cenup ordusunun süratle Mora Yarımadasına nakledilmesi lâzımdır. Aksi halde bu ordunun da şimaldekinin âkıbetine uğraması tehlikesi vardır. Fakat bugüne kadar yaptığı işlerle dirayetli bir kumandan olduğunu gösteren Başkuman General Papagos'un ikinci bir hataya düşmiyerek, böyle bir manevrayı süratle tatbik edeceğini ümit ederiz.

Çünkü, şimal ordusunun teslimi ile Yunanistanda muhasamat, Yugoslavyada olduğu gibi, fiilen bitmiş sayılamaz. Gelen haberlere göre, cenup ordusu ,halen Lamia'nın cenubuna ve Korent kanalının şimaline çekilerek dar ve sarp geçitlerde ve tarihî Termopil ve civarında mukavemete devam etmektedir.

Bize kalırsa, buranın müdafaasından vaz geçilerek bu kuvvetler, iyi sevk ve idare edilmek suretiyle, arazi ve coğrafi vaziyeti itibariyle müdafaaya daha elverişli olan Mora Yarımadasına alınmalıdır. Bu takdirde, bu kuvvetlerin paniğe uğramaması için İngiliz ve Yunan kuvvetlerine de mühim roller düşer.

SPOR:

Fener Stadında Dün Yapılan Futbol Maçları

23 Nisan bayramı münasebetiyle dün Fenerbahçe stadında futbol maçları yapılmıştır. Evvelâ Fenerbahçe ve Galatasarayın B. takımları karşılaşmışlar ve heyecanlı bir oyundan sonra 2 — 2 berabere kalmışlardır.

Bundan sonra ayni klüplerin tekaütleri arasında kısa devrelerle bir maç yapılmıştır. Bu maç golsüz bitmiştir.

F. Bahçe 4 - Taksimgençlik 1

Üçüncü maçı Fenerbahçe ve Taksim gençlik klüpleri yaptılar. Fenerbahçe takımında Fikret solaçık oynuyor, Zeynel sağbek, Ali Rıza da sağhaf mevkilerini işgal ediyorlardı. Forvert hattına Aydın alınmıştı. Niyazi ve Rebii takımda yoktu.

Birinci devre gayet ağır bir oyunla geçmiştir. Naim 13 üncü dakikada Fenerbahçenin ilk golünü çıkarmış, buna Taksim genç lik klübü Zaven vasıtasiyle 32 inci dakikada mukabele etmiştir. 41 inci dakikada Aydının yaptığı ikinci gol ile Fener devreyi galip olarak bitirmiştir.

İkinci devre, birinciye nisbeten seri olmuştur. Fenerbahçe daha anlaşmış vaziyette oynamış ve penaltıdan Esadın ve az sonra küçük Fikretin yaptıkları birer golden sonra maçı 4 — 1 kazanmıştır.

G. Saray 2-Beyoğlugençlik 1

Bundan sonra Galatasaray ile Beyoğlu gençlik klüpleri karşılaşmışlardır. Galatasaray bu maça Salim, Salâhattin ve Esfak - tan mahrum olarak çıkmış ve son dakikalara kadar mağlûp vaziyetten kurtulamamıştır.

Birinci devreyi Beyoğluspor takımı uzun paslı ve insicamlı bir oyunla geçirmiş ve Galatasaray takımı apaçık görünen bir acze düşmüştü.

Bu devre zarfında Beyoğlu gençlik Filip tarafından yapılan bir golle galip vaziyete geçmiştir.

Bu vazivet ikinci devrenin sonlarına kadar devam etmistir. Sarı - Kırmızılılar dakikalar geçtikçe şarjlı bir oyun oynamakta ve muhakkak beraberliği temin etmek azminde olduklarını göstermekteydiler

Nihayet devre sonlarına doğru bir korner atısından istifade eden Galatasaray, bek Adnan vasıtasiyle ilk golünü çıkarmıştır.

Oyunun bitmesine dört dakika kala Beyoğlu gençlik kalesi önünde vukubulan bir kargaşalık, Ârifin hafif bir dokunuşu ile Galatasarayın ikinci ve galibiyet golünü çıkarmasına vesile olmuştur.

Maç böylece Galatasarayın 2 — 1 galebesiyle bitmiştir.

Dünyanın Siyasî Manzarası

(Baş tarafı 3 üncüde)

taraf sayılabileceğini bildirmeli, ve General Frankodan, Almanların Tancadan çıkarılmalarını ve siyasî mahkûmların affedilmelerini istemelidir. Bu talepler reddedildiği takdirde, Fransa ve İspanyaya yapılan bütün yardımlar kesilmeli ve muvakkat tehlikeler de göze alınarak derhal harekete geçilmelidir.

Avam Kamarasında da hükûmetin Fransa ve İspanyaya karşı bu yumuşak siyaseti tenkit edilmiştir. Fakat Mister Churchill, bu noktai nazara iştirak etmiyerek İngiltere ile İspanya arasındaki münasebetlerin iyileştiğini ve İspanyol halkının iasesinin, dost bir millete karşı yapılan insanî bir yardım olduğunu söylemek suretiyle İngiltereinin şimdilik İspanyadan endişe etmediği kanaatini izhar etmiş oluyor...

M. ANTEN

İzmirde Bir Katil Dün Asıldı

İzmir, 23 (TAN) — Ödemişte seyyar sinemacı Abdullahı taammüden öldüren Altındiş Mustafa hakkındaki idam hükmü bugün infaz edilmiştir.

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.00 Program
8.03 Haberler
8.18 Müzik (Pl.)
9.00 Ev kadını
☆
12.30 Saat ayarı
12.33 Türk müziği
12.50 Haberler
13.05 Şarkılar
14.00 Müzik (Pl.)
☆
18.00 Program
18.03 Caz
18.40 Fasıl
19.10 Konuşma
19.30 Haberler
19.45 Konuşma
19.50 İncesaz
20.15 Radyo gazetesi
20.45 Şan
21.00 Dilekler
21.30 Konuşma
21.45 Orkestra
22.30 Haberler
22.45 Caz (Pl.)
23.30 Kapanış

ÖLÜM

İnhisarlar Umum Müdürlüğü Müskirat işleri müdürü Ekrem Necmi İnel ile İzmir Şarap fabrikası Teknik Şefi Süreyya Necmi İnel'in babaları esbak İmalâtı Harbiye Umum Müdürü Emekli Albay Necmi Raci İnel Göztepedeki köşkünde irtihal etmiştir. Cenazesi Göztepe Birinci Orta Sokak 4 numaradan bugün saat 13 de kaldırılarak Caddebostanından motörle Eyibe nakledilecek ve cenaze namazı ikindi vakti Eyip camiinde eda edildikten sonra aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet eylîye.

Bu Hafta **ÇENBERLİTAŞ** SİNEMASINDA Bu Hafta

Mevsimin iki mükemmel şaheseri birden gösterilecektir.
Meşhur GUSTAV UCİCİCKY'nin MÜKÂFAT kazanan büyük şaheseri

1 - ANA İZTİRABI

Bu Film Hayatta genç yaşında yalnız kalarak çocuğunu büyütmek için mücadele eden bir ananın çektiği mihnetleri, karşılaştığı zorlukları yenmek için yaptığı mücadleyi, fedakârlıkları ve bir aile mefhumunun tekmil safhalarını gösteren ulvî bir şaheserdir.

2 - ÇALINAN SAADET

CHARLES VANEL — TANİA FEDOR — SUZY PRİM — JULES BERRY

gibi meşhur Yıldızlar tarafından yaratılmış Fransızca sözlü Mükemmel bir Şaheserdir. DİKKAT : Bu müstesna Programı bütün ailelerin ve mektep çocuklarının görmelerini tavsiye edeiz. Ayrıca : Paramunt Jurnal dünya haberleri

Bu Akşam **SARAY** Sinemasında

Aşk ve servete doğru yarış... Bir gecenin macerası... Fevkalâde bir kaçırma vakası... Aşk uğruna gangster...

İşte ; MELVYN DOUGLAS 'ın

Güzel LOUİSE PLATT İle Beraber Çevirdikleri

ASRİ BİR ADAM

Sevimli ve hareketli filminde göreceğiniz başlıca sahneler

İlâveten: FOKS JURNAL Son Dünya Havadisleri

Şehzadebaşı **TURAN** Sinemasında

Mevsimin 2 büyük filmi birden

1 - SARIŞIN ŞEYTAN

MARLENE DİETRİCH - JAMES STEWART

2 - CEHENNEM ADASI

JOHN MACK BROWN - DOROTHY BURGUESS

Büyük macera filmi.

Pek Yakında **SÜMER** SİNEMASI

ZARAH LEANDER ve MARİKA RÖKK'un

Muzafferane bir muvafakıyet kazandıkları

Unutulmaz Bir Balo Gecesi

Müstesna filmi takdim edecektir.

Rus musikisinin bütün ruhunu canlandıran büyük ve kuvvetli bir film

Bütün tehlikelere rağmen, aşkın kendisini sevkettiği tâli ve kadere doğru giden bir genç kız... Rolü, büyük yıldız

HERTHA FEİLER

HANS SÖHNKER İle Beraber Yarattıkları

İĞFAL

Saheserinde fevkalâde bir tarzda oynamaktadır.

YARIN AKŞAMDAN İTİBAREN

ŞARK SİNEMASINDA

GÖL İNSANLARI

Yazan: Cemalettin Mahir — Tefrika No. 50

Yukarı çıkıncaya kadar odaya sıcak süt hazırlamışlardı. Ekmeğe el sürmeden kâseyi başına dikti. Tekrar yatağa girerken cüzdanının koyduğu yerde durup durmadığına baktı. "Erkekleri yok fıkaraların... Ahır bakımsız kalmış!" diye düğündü.

Kalın sesli kadın evine gittiği için öğle yemeğini yerken kekeme karı, karşısındaki sedirde yalnız oturuyordu.

Kız gene, kapı dibinde durmuştu. Gözleri de siyahtı. Boyu, kapı çerçevesine yakındı. Bileğinde bir gümüş bilezik görünüyordu. Yüzü güneşten yanmıştı. Durduğu yerde terlediği için yanakları parlıyor, arada sırada belli etmeden kendisine bakıyordu.

Arabacı yemekten sonra odada uzun müddel yalnız kaldı.

Yorganı almışlar, "belki uzanır" diye yatağı toplamamışlardı.

Saatinin gümüş kösteğiyle oynıyarak ne yapacağını düşündü. Pençereden dışarısını seyrettikçe içine bir gariplik çöküyordu, Harman yeni kalkmış, köyü sapsarı bir boşluk kaplamıştı. Camın ötesinde her şey, hiç kımıldamadan, rengi uçmuş bir gazete resmi gibi insanın canını sıkacak derecede bulanık ve kederli duruyordu.

Asla gözüne alamadığı halde, bütün ömrünü buralarda geçirmiye artık mecburmuş gibi ürktü. Kışın soba karşısında oturmak, oduna gitmek, köy odasında boşboğazlık elmek, yaz üstünden başlayıp bu zamana kadar, durmadan, dinlenmeden ölesiye uğraşmak, mahpusluktan da, hasta yatmaktan da zor bir şeydi.

Avlunun ortasındaki genç erik ağacından bir kaç sararmış yaprak düştü.

Ayaklarını uzatıp esneyen köpek, topraktan bir parça zannedilecek kadar kirli idi.

Beygirlerinden birisi, muhakkak deli kır, keyifli keyifli kişnedi.

Arabacı derhal ayağa kalktı. Aşağı inmek için merdivene doğru yürürken karşı odadan kap, kaçak sesleri duydu. Belli belirsiz tereddüt etti.

Oda son derece loş olduğundan, dolabın önünde bir şeylerle uğraşanın mi; yoksa kenardaki sandıktan tekneye un çıkaranın mı kekeme karı olduğunu seçemeden eşikte durup konuştu.

— Baksana valde.. Benim (Kurşunlu) da eşyalarım var. Onları gidip getirmeli.

Kekeme karı dolabın kapağını kapatıp döndü:

— Eşyaların mı var?

— Var ya... Konsol dolabı.. Yatak karyolası.. Öte, beri...

— Gider, getirirsin.

— Ben de öyle söyliyecektim valde.

— Dur, lâkin.. Sıcağın gözünde yola çıkılmaz. Akşamı bekliyelim. Hayvanlar da dinlenir.. Ne dersin?

— Pekâlâ!

İşin müşkül tarafını bu kadar kolay atlattığına sevinerek ahıra indi.

Beygirler iyice dinlenmişlerdi. Delikır, başını dikmiş tırnak vuruyordu.

Arabacı, harap yemliklere bakarken köşede, eski bir sepetin içinde bir keserle iğri büğrü, paslanmış civiler gördü Ceketini çıkarıp direklerden birine asarak yemlikleri tamire başladı.

Çankırı toprağına ait bir şarkı tutturmuştu:

Ben güzelim diye yüksekten uçma
İndirirler seni el yaman olur
Siyah zülüflerin gerdana saçma,
Eser sabah yeli, yel yaman olur

Sesi dolgun ve rahattı.

III

Keseri parmağına vvurdu.
Parmağını küfrederek ağzına götürdü.

Akşam olmuş, ahırın küçük pençeresi kararmıştı.

Geri çekilip, gözlerini süzerek yaptıklarını seyretti. Sonra da Delikırın gergin kalçasına bir şamar indirdi:

— Ne dersin oğlum! Dalmış gitmişiz. Yemlik de yeni gibi oldu, ne dersin?

Artık arabayı koşup yola çıkmaktan başka bir şey istemiyordu. Dul karının bir de akşam yemeğini yerse rezillik olacaktı. Hattâ yediklerinin bedelini ödemek için bir çare aradı. Bulamayınca "Araba parasına saysınlar!" diye söylendi.

Odada, eliyle ceketini süpürüp hazırlanırken kız lâmbayı yaktı.

Arabacı rahatsız rahatsız sedire oturdu.

Arkası Var

C. E. K. Menfaatine

6 MAYIS 1941 SALI GÜNÜ AKŞAMI SAAT 9 da

MÜNİR NUREDDİN

ÇENBERLİTAŞ Sinemasında

Bir KONSER verecektir. Biletler sinema gişesinde satılmaktadır.

Bandırma Hattında Yeni Bir İstasyon

Bandırma ile Susığırlık - Okçugöl istasyonları arasında bulunan M. Kemalpaşa istasyonu yeniden inşa edilmiş, bir Nisandan itibaren yolcu ve eşya nakliyatına açılmıştır.

Yük katarları M. Kemalpaşa istasyonunda ikişer dakika duracaklardır. Bütün şebekeye şamil yolcu eşya tarifeleri, bu istasyona gelecek yolculara ve müretteb eşyaya ve bu istasyondan gidecek yolculara ve sevkedilecek eşyaya da tatbik edilecektir

Yunan Hükûmeti Girid'de

(Başı 1 incide)

vi mahiyet alan mücadeleye rağmen, yardımımıza koşan, parlak surette mücadele eden ve hâlâ haklı bir dava için Yunan toprakları üzerinde mücadele etmekte olan İngiliz kuvvetlerinin müzahereti ile, düşmana karşı şiddet ve şecaatle dövüsmüşlerdir. Çok daha kuvvetli düşmana karşı altı aylık muzaffer bir harpten bitap düşen ve askerlik tarihimizin en şanlı sayfalarını yazmış olan kıtalarımız, Alman taarruzuna karşı misli görülmemiş bir kahramanlıkla mücadeleye devam etmişlerdir. Epir ordusunun benim haberim olma - dan ve baskumandanın ve hükûmetin haberi olmadan düşmanla mütareke imzalamasına saik o - lan hakikî sebepleri daha bilmiyoruz. Bu fiil, milletin, Kralın ve hükûmetin hür azmini hiçbir surette takyit etmez ve taahhüt altına koymaz. Milletin, Kralın ve hükûmetin hür azmi, kalan bütün diğer kuvvetlerle, millî menfaatlerimizi siyanet için mücadeleye devamdır. Bu maksatla, milletin büyük fedakârlıklarını tamamiyle telâfi edecek katî zafere kadar müstevlilere karşı, hür surette ve hür Yunan topraklarından mücadeleye devam edebilmek için Giride gidiyoruz.

Efeler,

Tarihimizin bu kederli saatinde dahi, cesaretinizi kaybetmeyiniz. Daima sizinle beraber olacağım. Haklı davamız ve Allah, hep birlikte maruz kaldığımız ve kalacağımız imtihanlara, yaslara ve tehlikelere rağmen, bütün vasıtalarla nihaî zafere varmak için bize yardım edecektir. Müttehit, taksim kabul etmez ve hür vatan fikrine sadık kalınız. Azminizi kuvvetlendiriniz. Düşmanın tazyikına ve düşmanın aldatıcı yemlerine Yunanlılık gururunuzu karsı kovunuz. Cesaretli olunuz, güzel günler tekrar gelecektir. Yasasın millet.

Londra, 23 (A.A.) — Atina radyosu, Yunan Kralının ve Yunan hükûmetinin Girit adasına varmış olduğunu bildirmiştir.

Radyo gazetesine göre

Ankara, 23 (Radyo gazetesi) — Yunanistanın bugün icine düştüğü vahim vaziyet haricte bir çok akisler uyandırmıştır. Yugoslavya ordusunun cabucak inhilâl etmesinin ve neticede bu ordu - nun mağlûp olmasının sebepleri bütün dünyaca sarih olarak bilinmektedir. Halbuki Yunanistandaki askerî mağlûbiyetin sebepleri İngiltere ve Avustralyada anlaşılamamış ve bir sır olarak kalmıştır.

Amerika Cümhur Reisi Roosevelt, bu münasebetle yaptığı bir beyanatta, Balkan meselesinin tâli bir mesele olduğunu, esas meselenin İngilterenin müdafaasını teskil edeceğini, bunun da muvaffakıyetle başarılacağına kani olduğunu söylemiştir.

İngilterede umumî vaziyetin iyi olmamakla beraber Fransa - nın sukutu anındaki kadar da fena olmadığı tebarüz ettirilmektedir.

Menzies'nin sözleri

Londra, 23 (A.A.) —Hâlen berayı ziyaret Ingilterede bulunmakta olan Avustralya Başvekili Menzies matbuata heyecanlı beyanatta bulunarak Avustraiyada ki bütün siyasî grupları bir millî birlik hükûmeti teşkiline davet etmiştir. Menzies'in bu beyanatı yapmasına sebep bazı Avustralya parlâmento mahfilleri tarafından parlâmento istifsar edilmeden askerî kararlar ittihaz edildiği hakkındaki iddialardır.

Menzies bu tenkitlere aşağıdaki beyanatla cevap vermiştir:

"Avustralya kuvvetlerinin Yunanistanda olduğu kadar Tobruk muharebelerinde de parlak bir surette döğüşerek düşmana ağır zayiat verdirdikleri şu anda Avustralya milletine metin olmasını tavsiye ederim. Ingiliz, Avustralya ve yeni Zelânda hükûmetleri, Yunanistan muharebesinin müşkülâtını ötedenberi anlamış bulunuyorlardı. Fakat Italyanlara karşı bu kadar kahramanca döğüşen ve Almanyanın Bulgaristandan geçerek yapacağı hücuma mukavemet etmiye hazır bulunan Yunanistanı yardımsız bırakmanın havsalaya sığmıyacağı hususunda mutabık kalındı. Yunanistana yaptığımız yardım hakkında birçok tenkitler yapılabilir. Fakat Yunanistan kahramanca mücadele ederken onu aylarca teşci ettikten sonra Almanyaya karşı yapacağı mücadelede ona hiçbir suretle yardım edemiyeceğimizi ve yalnız muharebe etmesi lâzımgeldiğini bildirmiş olsaydık o zaman yapılacak tenkitler şüphesizdir ki, daha çok ağır olacaklardı.,,

Sofya, 23 (A.A.) — Yunanistan'ın Sofya elçisi bugün Bulgar Hariciyesine verdiği bir nota ile Yunanistan'ın Bulgaristanla diplomatik münasebetlerini kestiğini bildirmiştir.

Yunanistan'da

(Başı 1 incide)

lan Yunan kuvvetleri kumandanı dün saat 21,40 da Almanlar ve dolayisiyle İtalyanlarla bir mütareke yaparak muhasamata nihayet vermiştir. Kumndanın bu hareketi Kral ve hükûmet ve baskumandanlığın malûmat ve muvafakati olmaksızın vuku bulmuştur.

Fakat cenup ordusu mukavemete devam etmekte ise de cephenin nerede olduğu bilinmemektedir. Yalnız cenup kuvvetlerinin "Korent" in simalinde ve "Lamia,, nın cenubundaki dağlık arazide oldukları muhakkak gibidir.

Yeni vaziyet karşısında

Kahire, 23 (A.A.) — Epir ordusunun tesliminin Yunan kuvvetlerinin kuvayi küllıyesine tesir etmiyeceği sanılmaktadır Sözüne inanılır Kahire mahfillerinde bildirildiğine göre, Yunanistanda Alman tazyikının muvakkaten hafiflemesi. İngilizlere veni mevzilerini tarsin etmek imkânını vermistir. Fakat bu molanın devam edeceği tâhmin edilmemektedir.

★

Londra, 23 (A.A.) — Reuter'in diplomatik muhabiri yazıyor:

Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri, kahir kuvvetler karsısında, intizamla, Almanların hicbir suretle yarmayı basaramadığı bir geri cekilme hareketi yaparak simdiden şan kazanmışlardır. Almanların dördü tamamivle motörlü olmak üzere asgarî 25 fırkaya malik bulundukları tahmin edilmektedir. İtalyanların da Arnavutluk hududunda hemen hemen ayni miktarda fırkaları vardı. Yunan kuvvetlerinin heveti mecmuası, bunlardan cok daha dûndu. Basit adet faikiyeti, mecburen mihvere yardım edecekti.

Salâhivettar bir membadan öğrenildiğine göre, ölü ve yaralı olarak İngiliz ve Yunan kayıpları, nisbeten yüksek değildir. Almanların Garbî Trakyada 80.000 kişi esir aldıklarını iddia etmelerine rağmen, salâhivettar Yunan membalarına göre, Yunan ordusunun kuvayi küllivesi deniz yoliyle kurtulmustur.

Yunan kıtalarından bir kısmının Epirde tecrit edilmis kaldığında ve teslim olduğunda maalesef süphe voktur. Yunan ordusunun geri kalan kısmı, daima İngilizlerin sol cenahında muharebe etmektedir ve eğer Kralın emri infaz olunursa, Termopil gecidi düşmanın eline gecse bile, Yunan kıtalarının muharebeye devam edeceklerini ümit için sebepler vardır. Morava giden berzah, müdafaası kolay bir mevzi olarak gözükmektedir. Hava kuvetleri tarafından lüzumlu himavenin temini takdirinde, muharebe burada düsman için gittikce daha ziyade pahalıya mal olacak bir tarzda devam edebilir.

İngiliz resmî tebliği

Atina, 23 (A.A.) — Yunanistandaki İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının dün akşamki tebliği:

İngiliz imparatorluk kuvvetleri hattının tâdili düşmanın ciddî müdahalesine maruz kalınmadan tamamlanmıştır. Düşman kendisiyle temas edilen her yerde muvaffakıyetsizliğe uğramıştır. Düşmanın hava faliyeti şiddetini muhafaza etmiş ise de İngiliz hava kuvvetleri ve tayyare defi bataryaları düşmanı ağır zayiata uğratmışlardır.

★

Kahire, 23 (A.A.) — "Tebliğ,, Yunanistanda, keşif tayyarelerimiz karadaki kuvvetlerimize müzaheret ederek şiddetli hareketlerde bulunmuşlardır. Avcılarımız birçok taarruzî uçuşlar yapmışlar ve iyi neticeler almışlardır. Tayyare meydanlarımıza düşmanın taarruzları şiddetli olmuştur. Fakat hasar hafiftir. Kara müdafaalarımız 4 tane Junker 87 pike, bir tane Dornier düşürmüşler ve diğer birçok düşman tayyaresini de hasara uğratmışlardır.

Yunan resmî tebliği

Atina, 23 (A.A.) — Resmî tebliğ: Hatlarımızın geriye alınarak tanzimi hareketi düşmanın ciddî bir müdahalesine maruz kalınmadan yapılmıştır.

Düşman hava kuvvetlerinin faaliyeti şiddetli olmuş fakat tayyarelerimiz ve tayyare defi bataryalarımız düşmana ağır zayiat verdirmişlerdir.

"Anudane bir mukavemet,,

Zurich, 23 (A.A.) — Milânodan Neue Zürcher Zeitung gazetesine gelen bir telgrafa göre, Italyan harp muhabirleri Yunan mukavemetini "fevkalâde anudane,, diye tavsif ediyorlar. Bu muhabirler diyorlar ki:

Yunanlılar, iyi hazırlanmış müdafaalarında ve araziden istifade etmekte büyük bir maharet gösteriyorlar. Mütearrız kuvvetlerin kullanamamaları için yolların kâmilen tahribi müteaddit fırkaların teşkil ettiği Yunan Dümdar kuvvetlerine bir takım rüçhanlar temin etmekte ve Italyanlar bu müşkülâtı ancak azîm gayretler ve fedakârlıklarla yenebilmektedir.

Alman resmî tebliği

Berlin, 23 (A.A.) — "Tebliğ,, Yunanıstanda, Alman ordusunun harekâtı plân mucibince cereyan etmektedidr. Alman kuvvetleri, cenuba doğru ilerliyerek, tarihî Termopil geçidi civarında Ingiliz Dümdarlarına yetişmişlerdir.

Alman muharebe tayyareleri, dün, bombalarla, Yunan sularında da, cem'an 37,000 tonilâto hacminde 7 düşman ticaret gemisini batırmışlar ve diğer 12 büyük vapuru hasara uğratmışlardır. En büyük çapta bir bomba, Suda koyunda bir büyük harp gemisine isabet etmiştir. Bu vapurların ek serisinde, Yunan arazisinden kaçmak üzere olan Ingiliz askerleri bulunmakta idi.

Dün Yunan arazisinde tesis edilmiş düşman hava üslerine tevcih olunan hücumlar esnasında, muharebe ve avcı tayyareleri, yerde 24 tayyare tahribetmiş ve birçok hava dâfi topunu sustur - muştur.

İtalyan tebliğine göre

Roma, 23 (A.A.) — "Tebliğ,, Kıtalarımız Epir ve Makedonyadaki Yunan ordusu teslim olunciya kadar düşman arazisinde muzafferane ileri hareketlerine devam ederek Yunanlıların şiddetli mukavemetini kırmış, esirler almış ve silâh ve malzeme iğtinam etmiştir.

Bardia'ya Bir İngiliz Kıtası İhraç Edildi

(Başı 1 incide)

İngiliz resmî tebliği

Kahire 23 (A.A.) — "Tebliğ,, 21 - 22 nisan gecesi Avustralya kıtaatı Tobruktan yüksek muvaffakıyetle neticelenmiş iki taarruzda bulunmuşlar ve 17 İtalyan subayı ile 430 eri esir almışlardır. Bizim zararlarımız hafiftir. Düşmanın bir sahra topu tahrip edilmiştir. Sollum mıntakasında keşif kollarımızla topcumuz taarruzî faaliyetlerine devam etmektedirler.

Habeşistan'da: Ambalagi mıntakasında şimalden ilerliyen kıtaatımız terakki etmekte, cenup kıtaatımız ise Dessie'yi müdafaa edecek tarzda kuvvetli mevziler tutmuş olan düşmanı geri sürmektedir. Asosa ve Gamballa mıntakalarında keşif kollarımız düşmanı yeniden temas temin etmek suretiyle hırpalamağa başlamışlardır. Cenup mıntakalarında ricat etmekte olan düşmanı takibe devam ediyoruz. Habeş cengâverlerinin faaliyeti gittikce artmaktadır.

İtalyan resmî tebliği

Roma, 23 (A.A.) — "İtalyan tebliği,, Şimalî Afrika'da Tobruk'ta düşman tekrar bir hurus hareketi yapmak istemişse de bu teşebbüsü, İtalyan ve Alman kıtaları tarafından akamete uğratılmıştır. İngiliz tayyareleri Sirenaik'in bazı noktalarına akınlar yapmışlardır. Bir düşman tayyaresi düşürülmüştür. Şarkî Afrika'da düşmanın Dessie mıntakasında yeniden yaptığı bir taarruz tardedilmiştir.

Alman gazeteleri, çöl harbinin müşkülâtından bahsediyor

Berlin 23 (A.A.) — "Stefani,, Alman matbuatı, Simalî Afrika harekâtı ile cok meşgul olmaktadır. Machtausgabe gazetesi, çöl harbi hakkında dikkate sayan makaleler neşretmekte ve düşmanın mukavemetinden ziyade iaşe, iklim ve arazi meseleleri dolayisiyle çıkan müşkilâtı anlatmaktadır. Malzeme evvelâ Libya'ya getirilmekte, sonra da çölden ileri hatlara kadar nakledilmektedir. Harp kamyonları için hususî lâstikler kullanılmasını, taze su hazineleri bulundurulmasını icap ettirmektedir. Bundan başka cephane, matbahlar için mahrukat, tayyareler, tanklar ve kamyonlar için mühim miktarda benzin lâzımdır.

"Yunker 52,, tipinde tayyareler, kumandanlık ile harp sahasındaki kıtalar arasında seri bir muvasala temin etmektedir.

Orta Şark başkumandanlığı muavinliği

Londra 2 3(A.A.) — Makenzie King'in bildirdiğine göre Orta Şarktaki Avustralya kuvvetleri kumandanı General Sir Thomas Orta Şark mıntakası umum İngiliz ve İmparatorluk kuvvetleri başkumandan muavinliğine tavin edilmiştir. Bu suretle Avustralya kumandanı General Wavell'in muavini olmaktadır.

Beraat Ettiler

Pınarhisar, (TAN) — Bir müddet evvel tahtı muhakemeye alınan Pınarhisar belediye reisi Halil Alpçelebi ve muhasibi Ali Ozer ve arkadaşları beraet etmişlerdir.

Almanların Yeni Hedefi : Cebelitarık

(Başı 1 incide)

Esasen Ispanyol gazetelerinin neşriyatı da bu haberleri teyit edici mahiyettedir. Bu gazetelerin neşriyatı, geçen sene Italyanın harbe girmek arifesinde bulunduğu zamanlardaki Italyan matbuatını hatırlatmaktadır.

Bazı Ingilizler, Ispanyaya uysallık gösterilmesini tenkit etmiş ve bunun tıpkı geçen sene Italyaya yapılanın ayni olduğunu söyliyerek hükûmeti itham etmiştir.

Fakat Churchill, Ispanyaya yapılan bu yardımın insaniyet nâmına yapıldığını söyliyerek bu ithamları reddetmiş ve Ispanya meselesinde endişe verici bir şey olmadığını söylemiştir.

Reuter ajansına göre

Londra, 23 (A.A.) — Reuter Ajansının diplomatik muharriri yazıyor: Almanyanın siyasî taarruzu son günlerde artmıştır. Bundan da anlaşılıyor ki, Almanya, orta şarktaki zaferlerini mümkün mertebe süratle istismar etmiye çalışmaktadır. Siyasî faaliyetleri Moskovadan Madride kadar uzanmaktadır. Alman plânları, garpte daha müsbet bir şekil almışa benziyor. Vichy ve Madrit bütün şiddetiyle Alman propagandasına maruz bulunuyor. Şarkta Almanyanın Moskova ve Ankara büyük elçileri Berlin'e davet edilmişlerdir. Bunlar vazifeleri başına dönünciye kadar tazyik belki de bütün şiddetiyle yapılmıyacaktır.

Amiral Darlan Pariste

Vichy, 23 (A.A.) — Başvekil muavini Amiral Darlan bu sabah Parise hareket etmiştir.

İsyan endişesi

Nevyork, 23 (A.A.) — Silâhlı seyyar muhafızlar Vichy sokaklarında dolaşmakta ve yol ağızlarını nezaret altında bulundurmaktadırlar. Sokaklara makineli tüfekler yerleştirilmiştir. Bu haberi Nevyork Times gazetesinin Bern muhabiri vermiştir.

Muhabır, hükûmetin Nazi taraftarı olan yeni Fransız partisi, millî halk toplantısı partisi âzasının bir isyan çıkarmasından korktuğu için bu tedbirleri aldığını ilâve etmektedir. Hükûmet Mareşal Petain'i devirerek yerine Laval'in getirilmesine teşebbüs edilmesinden korkmaktadır.

Nevyork Times gazetesinin Vichy muhabiri, Fransız - Alman işbirliği hakkında yeniden müzakerelere başlamak üzere bugün Parise giden Amiral Darlan'ın yolda Laval ile görüşmesi muhtemel olduğunu yazmaktadır. Mu habire göre Amiral Darlan, Pariste büyük bir ihtimalle Alman taleplerinin kat'î olduğunu ve Mareşal Petain'in Paristeki mümessillerinin Almanlarla işbirliği yapmayı yürekten istediklerini ifşa edecektir.

Berlin, Weygand'ın geri alınmasını istiyor

Ankara, 23 (Radyo gazetesi)— Almanya, Vichy'yi işbirliğine davet etmektedir. Berlin, Amiral Darlanın siyasetinden memnundur. Lavalın kabineye girmesinde ısrar etmemektedir. Bilâkis Almanyanın böyle bir talepte bulunduğu hakkında yabancı bir gazete tarafından çıkarılan haberi şiddetle tekzip etmektedir. Berlinin şimdi üzerinde ısrarla durduğu nokta, General Veygandın şimalî Afrikadan geri alınması keyfiyetidir. Almanya, Veygandın Afrikada bulunmasını bazı Alman tasavvurlarının tatbik mevkiine konulmasına engel bulmaktadır.

Fakat Mareşal Petain'in General Veyganda büyük itimat ve teveccühü olduğu için Mareşalın bu Alman talebini kabul edeceği şüphelidir.

Nakledilen mülteciler

Moskova, 23 (A.A.) — Vichyden buraya gönderilen bir telgrafa göre, Vichy hükûmeti ile Alman makamları arasında yapılan bir anlaşma mucibince işgal altında bulunmıyan Fransadan, işgal altında bulunan ransaya 50,000 mülteci avdet edecektir. Işgal altında bulunmıyan Fransadaki mültecilerin yekûnu 1,400,000 kadardır.

Bornovada Yeniden Heyelân Oldu

Izmir, 23 (TAN) Bornovada yeniden heyelân olmuş ve halk bir müddet susuz kalmıştır. Belediye derhal tedbir almış ve şehre su isale etmiştir. Heyelânın devam etmesinden ve büyümesinden endişe edilmektedir.

Nafia Vekâletinden bir heyet gelerek mahallinde tetkikler yapacaktır.

Yugoslavyanın Tam İstiklâli Temin Edilecek

(Başı 1 incide)

niden tesis etmek kat'î azmini beyan eyler. Buna intizaren, Yugoslav hükûmeti, müşterek düşmana karşı mücadeleye devama vardım hususunda, en genis nisbette İngiliz hükûmetinin müzaheretine güvenebilir.,,

★

Londra, 23(A.A.)— "Afi,, Yunanistan ve Yugoslavya hakkında alınacak bütün kararlar ve bu memleketler üzerinde yapılacak arazi tadilâtı, İngiltere ve Amerika tarafından hiç alınmamış ve olmamış gibi telâkki edilecektir. Londra, diğer müttefiklerinin olduğu gibi bu memleketlerin de tamamiyetini ve istiklâlini kurtarmağa azmetmiş bulunmaktadır.

Berlin, henüz meşgul

Berlin 23 (A.A.) — Yarı resmî bir membadan bildiriliyor: Italya Hariciye Nazırı Kont Ciano'nun Hitler'e yaptığı ziyaret ve Viyanada Von Ribbentrop'la olan konuşmaları Berlin'in siyasî mahfillerinde anlaşılır bir alâka ile karsılanmıştır.

Alman Hariciye Nezaretinde bir kere daha ehemmiyetle kaydedilir ki, iki Hariciye Nazırı arasındaki müzakereler Yugoslavyanın hezimeti ve Hırvat devletinin kurulması üzerine ortaya çıkan arazi meselelerinde kat'î bir neticeye varmayı istihdaf etmistir. Bu müzakereler daha ziyade ibtidaî bir mahiyette olmuştur. İki Hariciye Nazırı evvelâ müdaveleiefkârda bulunmuşlardır.

Bu hususta Berlin'in siyasî mahfilleri, Balkanların dünyada hudutları çizilmesi en güç mıntakalarda nbiri olduğunu kaydediyorlar. Eski Yugoslavya komsularının müşterek hudutta kurulacak yeni nizam hakkında kendilerine mahsus telâkkileri olması pek tabîdir. Berlin'in siyasî mahfilleri Almanya ile Italyanın bütün meseleleri objektif olarak tetkik edecekleri mütalealarındadır. Mezkûr mıntakada muhtemel hudutlar hakkında hic bir sey bilinmiyor. Ancak Alman Hariciye Nezaretinde, işgal mıntakaları olarak tesbit edilen hudutların heveti umumiye itibariyle, müstakbel cenubu sarkî hudutlarına tekabül edecekse de kat'î hudutların tavinine dokunmayacağı ihsas olunmaktadır.

Ölen Yugoslav nazırları

Londra 23 (A.A.) — "Reuter,, Yugoslavya mahfillerinden öğrenildiğine göre, harpte iki Yugoslav nazırı ölmüştür. Bunlardan Kulovec Belgradın bombardımanında ölmüştür. Diğeri tanınmış Karadağ liderlerinden olan Dakoviçtir. Yugoslavyadan çekilirken Almanların taarruzu esnasında yaralanmıştır.

İngiltere Üzerinde

(Başı 1 incide)

Brest'e hücum

Londra 23 (A.A.) — Salı günü gündüz bombardıman tayyarelerimiz Norveç sahilleri açıklarında iki bin tonilâtoluk çok yüklü bir iaşe vapuruna alçaktan uçarak hücum etmişlerdir. Atılan bombaların isabeti üzerine vapur dumana ve su buharına boğulmuştur. Bir mayin tarayıcı gemiye de hücum edilmiş ve gemi hasara uğratılmıştır.

Dün gece bombardıman ve avcı tayyarelerimiz Sharnhorst ve Gneisenau korsan gemilerinin halâ bulundukları Brest limanını bombardıman etmişler ve hedeflere bombalar atmışlardır. Harekâta iştirak eden tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir.

★

Londra 23 (A.A.) — Londra üzerine yapılan son hava akınlarında Amerika elçiliği ile Soutwark'daki Saint - George katolik katedralı ve büyük Wallis mağazaları da hasara uğramıştır. Saint - George, kilisesinin yalnız küçük bir kısmı sağlam kalmıştır. Taştan ve gayet sanatkârane işlenmiş bir vaiz kürsüsü ciddî surette hasara uğramıştır. Kilisenin bütün kıymetli renkli camları yerlerinden uçmuş ve parçalanmıştır. Holborn sokağında Wallis mağazalarının dahili tamamiyle yanmıstır

Şimalî İrlandada ölenler

Belfast 23 (A.A.) — Emniyet Nazırı Macdermott dün şimalî İrlanda parlâmentosunda yaptığı beyanatta geçen hafta şimalî İrlanda üzerine yapılan hava taarruzunda 500 kisinin öldüğünü ve 420 si ağır olmak üzere 1562 kişinin yaralandığını ve bu rakamların belki de değişebileceğini söylemiştir.

İrak Hükûmeti Bütün Taahhütlerine Sadık Kalıyor

Bağdat, 23 (A.A.) — Irak propaganda bürosu dün öğleden sonra aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Ingiliz hükûmeti, Ingiliz - Irak muahedesi hükümlerine tevfikan evvelce bazı Ingiliz kuvvetlerinin geçmesine Iraktan müsaade istemesi üzerine bu kıtaatın harekâtını kolaylaştırmak üzere her iki taraf 21 haziran 1940 ta lâzımgelen tedbirleri almışlardı. Bu muahede hükümlerine ve alınan tertibata uygun olarak Iraktan geçmek üzere, Ingiliz kıtaatı, 17 ve 18 nisanda Basraya muvasalat etmişlerdir. Bu münasebetle bazı yabancı radyolar tarafından yürütülen mütaleaların esassız olduğunu ilâve etmeyi faydalı addederiz.

Hükûmet Irak'ın hukukuna ve millî hâkimiyetine riayet edilmesi hususunda müteyakkızdır. Ve hiçbir şekilde bunlara tecavüz edilmesine müsaade etmiyecektir.

★

Bağdat, 23 (A.A.) — Bağdatta çıkan arapça gazetelerin çoğu Irak hükûmetinin bütün beynelmilel taahhütlerini ifa ve bilhassa Ingiliz - Irak muahedesi icaplarına riayet edeceğine bugün bir defa daha işaret etmişlerdir.

Roosevelt'in İngiltereye İtimadı Var

Gönderilen Malzeme Azaltılmıyacak

Vaşington, 23 (A.A.) — Cümhurreisi Roosevelt gazeteciler toplantısında yaptığı beyanatta bugünkü harbin ancak demokrasinin başlıca müdafaa hattını teskil eden İngilterenin bütün kudretini muhafaza etmesiyle kabil olabileceğini söylemiştir.

İngiliz müdafaasının tutunacağı hakkında itimadı olup olmadığına dair sorulan bir suale Roosevelt katî bir lisanla "evet,, cevabını vermiş ve İngiltereye gönderilmekte olan malzemenin asla azaltılmıyacağını ilâve etmiştir.

Cümhurreisi harbin bir deniz muharebesiyle kazanılamıyacağı gibi, Yunanistandan ve hattâ bütün Şarkî Akdeniden çekilmek suretiyle kaybedilmiyeceğini de söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

"İngilizlerin bir deniz muvaffakıyetini haber aldığımız gün nikbinliğin tâ zirvesine çıkmak doğru olmadığı gibi, Almanların Yunanistanda ilerlediklerini duyunca ümitsizlik uçurumuna atılmak da doğru değildir.,,

Bir gazeteci tarafından vapur kafileleri teskili meselesinin bir neticeye bağlanıp bağlanmadığı hakkında sorulan bir suale Roosevelt, vaktiyle meşhur bir kâhinin ikamet etmis olduğu Delfi'de yaşamakta bulunmadığı cevabını vermiştir.

Harbin nazik 3 noktası

Vaşington, 23 (A.A.) — İngiliz Büyük Elcisi Lord Halifax ile Avustralya Elçisi Casey dün Amerika Hariciye Nazırı Hull ile bir saat kadar umumî enternasyonal vaziyet hakkında görüşmüslerdir.

Bu mülâkattan sonra gazetecilere yaptığı beyanatta Lord Halifax, harbin nazik üç noktası bulunduğunu, bunların ticaret gemilerinin vaziyeti, Akdenizde Alman ileri hareketi ve Almanların Büyük Britanyayı ve diğer mıntakaları bombardımanları olduğunu söylemiştir.

Lord Halifax, bu üç noktadan hangisini daha nazik telâkki ettiğini bildirmekten imtina eylemistir.

Diğer taraftan Yugoslav Elçisi Fotiç de, Hariciye Müsteşarı Welles ile görüsmüştür.

Müsadere edilecek vapurlar

Vaşington, 23 (A.A.) — Deniz Ticareti Parlâmento Encümeni Reisi Bland, Birleşik Amerika limanlarında muattal duran her ecnebi gemiye el koymak ve bunları istemek müsaadesini Amerika hükûmetine veren bir kanun lâyihasını Meclise tevdi etmistir.

Meselenin enternasyonal ve hukukî vecheleri Encümenin gizli ve uzun süren bir celsesinde tetkik olunmuştur.

Bir anketin neticesi

Nevyork, 23 (A.A.) — Gallup Enstitüsü en son yaptığı ankette şu suali sormuştur: "İngiltereye harp malzemesi götüren vapurları muhafaza için Birleşik Amerika donanması kullanılmalı mı?,,

Ankete iştirak edenlerin yüzde 41 i "Evet,, yüzde 50 si "Hayır,, ve yüzde 9 u da müphem cevap vermiştir.

Mezkûr Enstitünün ikinci suali de şudur: "İngiltereye giden vapurları himaye için donanmamızın bir kısmını kullanmadığımız takdirde, İngilterenin katiyen mağlûp olacağı anlasılırsa böyle himaye usulüne taraftar olur musunuz?,,

Bu suale cevap verenlerin yüzde 71 i "Evet,, , yüzde 21 i "Hayır,, demiş, yüzde 8 i müteredditi kalmıştır.

Kafile sisteminin kabulüne itiraz edenler tek bir sebep ileri sürmüslerdir: "Bu, harp demek olur.,,

MİHVERCİLER Akdenizde Siyasî, Askerî Taarruza Geçtiler

(Başı 1 incide)

Şimdi bu üç sebep de zail olmak üzere bulunduğuna göre Frankonun seri bir Akdeniz muvaffakıyetinde hayallerini tahakkuk ettirebileceğine inanarak mihvere geçmesi ihtimali çoktur

Ispanyanın mihvere geçmesi Akdenizin Atlantik kapısını teşkil eden Cebelitarık için büyük bir tehlike teşkil eder. Ingilizler bu tehlikeyi önlemek için Cebelitarık'ı Ispanyadan bir kanalla ayırmışlardır. Bu suretle bu büyük deniz üssünün karadan zaptını imkânsız denecek bir hale getirmişlerdir. Buna mukabil de Almanlar Cebelitarık'ın karşısında Tancayı tahkim etmişlerdir ve ilk fırsatta burasını üs olarak kullanarak Cebelitarık'ı kapamıya çalışacaklardır.

★ ★

Maamafih Fransanın iştiraki veya yardımı olmaksızın mihvercilerin Akdenizde muzaffer olmaları güçtür. Filvaki Fransız donanmasının faaliyetten çekilmesi bir müddet için Akdenizde müvazeneyi Ingilterenin aleyhine bozmuştu. Fakat Ingiltere Atlantik filosundan bazı gemiler getirerek Akdenizdeki müvazeneyi tekrar tesise muvaffak olmuş, bununla da kalmıyarak Italyan donanmasına vurduğu ağır darbeler ve Yunanistandan aldığı yeni üslerle bilhassa şarkî Akdenizde üstünlüğünü bile temin etmiştir. Fakat garbî Akdenizde en mühim deniz ve hava üsleri Fransızların elindedir. Fransanın cenubunda, ve şimalî Afrika müstemlekeleri sahillerinde vücude getirilecek deniz ve tayyare üsleri ile garbî Akdenizde Ingiliz donanmasını gayet müşkül bir vaziyete sokmak mümkündür Onun için Berlin son günlerde Vichy üzerindeki tazyikini artırmıştır. Tekrar eski Başvekil Lavalin iktidar mevkiine getirilmesinde ısrar etmektedir. Maamafih amiral Darlan da Almanların isteklerine muvafakat etmekte Lavalden geri kalmamaktadır.

★ ★

Almanya garbî Akdenizde bu siyasî taarruzla meşgulken şarkî Akdenizde de askerî taarruzlarına devam etmektedir. Bu taarruzun hedefi Mısırı zaptederek Süveyşi ele geçirmek, Yunanistanda deniz ve hava üsleri vücude getirerek şarkî Akdenizdeki Ingiliz donanmasını rahatsız etmektir. Bu maksatla bir taraftan Mısır hududuna gelmiş bulunan Alman kuvvetleri yeni bir taarruz hazırlıkları ile meşguldürler. Londra kaynaklarına göre Almanlar Sicilya yoluyla bu cepheye mütemadiyen yeni ve külliyetli kuvvetler göndermektedirler. Ayni zamanda Suriyeye seyyah kıyafetinde Alman akını başlamıştır. Bunların nereden ve ne vasıta ile oraya geçtikleri meçhuldür. Fakat Londra bu seyyahların günden güne çoğaldığını haber vermektedir.

Görülüyor ki, mihverciler Akdenizde her tarafta birden totaliter bir taarruza geçmiş bulunuyorlar.

Bu taarruzlar karşısında Ingilizler bir taraftan Mısırdaki kuvvetlerini takviyeye çalışıyorlar. Diğer taraftan Iraka yeni kuvvetler çıkararak Musul petrollerini muhafazaya karar vermiş bulunuyorlar. Iraka çıkan kuvvetler ayni zamanda çölden Hayfa ve Filistine de nakledilebilirler. Ingiliz donanma ve hava kuvvetleri de şarkî Akdenizde faaliyetlerini arttırmışlardır.

Herhalde önümüzdeki aylar içinde Akdenizin mukadderatını tayin eden büyük harplere ve sürprizlere şahit olmamız mukadder görünmektedir.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser

Icabında günde 3 kaşe alınabilir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.
HER YERDE PULLU KUTULARI ISRARLA İSTEYİNİZ.

Sümer Bank Sellüloz Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden

Müessesemizin muhtelif Servislerinde istihdam edilmek üzere, askerlik hizmetlerini yapmış ve memurin kanununun tarif ettiği evsafı haiz bulunanlardan müsabaka imtihanı ile 8 memur alınacaktır.

Yüksek İktısat ve Ticaret mektebi ve Ticaret lisesi mezunları tercih olunacaktır.

Müsabaka imtihanı 5 Mayıs 1941 Pazartesi günü saat 14 de Sümer Bank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

İmtihan mevzuları :
1) Ticari hesap,
2) Umumi ve sınai Muhasebe,
3) Umumi İktısat,
4) Ticari Hukuk.

İmtihanlarda kazanacaklara 3659 sayılı kanun hükümleri dairesinde intibak edecekleri derecelere göre ayrıca İşletme zammı ile 80 — 120 — lira ücret verilecektir.

Taliplerin imtihana girmek üzere aşağıda yazılı vesikalarının asılları veya musaddak suretleriyle Sümer Bank İstanbul Şubesine müracaatları ilân olunur.

MÜDÜRİYET

1) Askerlik vesikası,
2) Tahsil „
3) Hüviyet cüzdanı,
4) Hüsnühâl vesikası,
5) Hüsnü hizmet vesikası.

Sıhhat muayeneleri Banka doktoru tarafından yapılacaktır. (3161)

Yeni Müşteri Bulmak Sanatı

Dr. Gasson diyor ki:

"Her tacir bu kitapta gösterdiğim usulleri tatbik etmek suretiyle bir iki sene gibi kısa bir zaman içinde müşterilerinin adedini bir misli arttırabilir. Ben bu kitabımda size bu sanatı öğretiyorum.„

Fiatı 50 Kuruş.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Cinsi	Miktarı	Eksiltmenin şekli	Günü	Saati
Fıçı mantarı	76.200 adet	Pazarlık	28/4/941	16
Makina zinciri muh. cins	250 metre	„	5/5/941	14
Tanen alkol	330 Kg	„	„ „ „	14,30
Asit sitrik	1.100 „	„	„ „ „	15
Terden Füzuvar	200 „	„	„ „ „	15,30
Kireç kaymağı	300 „	„	„ „ „	16
Amyant No. 2	50 „	„	„ „ „	16,30

I — Şartname ve nümuneleri mucibince yukarıda cins ve miktarları yazılı malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartname ve nümuneler sözü geçen şubede görülebilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden % 7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. (3108)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi : 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi : 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

	Adet		Liralık	
4	„	1.000	„	4.000 Lira
4	„	500	„	2.000 „
40	„	250	„	1.000 „
100	„	100	„	4.000 „
120	„	50	„	5.000 „
160	„	40	„	4.800 „
	„	20	„	3.200 „

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylül, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

Çocuk Ansiklopedisi iki cilttir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

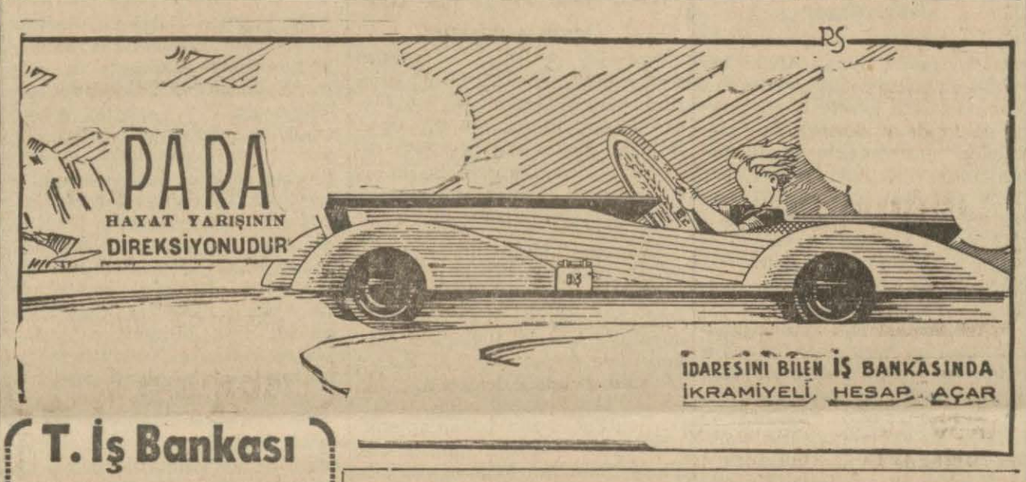

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları 1941

İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet	2000	Liralık	=2000.— Lira
3 „	1000	„	=3000.— „
2 „	750	„	=1500.— „
4 „	500	„	=2000.— „
8 „	250	„	=2000. „
35 „	100	„	=3500.— „
80 „	50	„	=4000.— „
300 „	20	„	=6000.— „

Dr. İHSAN SAMİ
BAKTERİYOLOJİ LÂBORATUARI

Umumî kan tahlilâtı, frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) kan küreyvatı sayılması, Tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, cerahat, balgam, kazurat ve su tahlilâtı, ültra mikroskopi, hususi aşılar istihzarı, kanda üre, şeker, Klorür, Kollesterin miktarlarının tayini.

Divanyolu No. 113, Tel: 20981

KAYIP: Uşakın Ulubey nahiyesi ilkokulundan beşinci sınıftan 335 senesinde aldığım mektep şahadetnamesini kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. **Ulubey nahiyesi Gölbaşı mahallesinde Leyli oğlu Ahmet Kâhya.**

TOPLANTILAR

Türk Mikrobiyoloji cemiyetinden: 24 Nisan Perşembe günü saat 18,30 da Etibba odası konferans salonunda yapılacak toplantıda, Dr. İhsan Şükrü Aksel ve Perihan Çambel tarafından "Tetanozlu dimağlarda histolojik tegayyürler", Dr. Razi Maner tarafından Seroterapi ile iyi olmuş nadir bir tetanoz vakası, Dr. Perihan Çambel tarafından "Dalakta kist hidatik vakaları", Dr. Vt. İbrahim Erses tarafından "Ruam hakkında" tebligatta bulunulacağından muhterem meslekdaşların teşrifleri rica olunur.

İstanbul Asliye Mahkemesi 8 inci Hukuk Dairesinden: 940/387 — Mukaddema Arnavutköy sucu bahçesi sokak 4 numaralı hanede mukim iken halen ikametgâhları meçhul bulunan Eleni, İzmara, Zoice, Todori, Aleko, Yorgi, Valiki'ye:

Davacı Mümtaz Korle vekili avukat Ahmet Samih tarafından aleyhinize müvekkilinin 117/480 hissesine mutasarrıf olduğu Arnavutköyünde Sucu bahçesi sokak 4 numaralı hanenin esaslı tamiratından dolayı 2168 liranın maa faiz ve masarifi muhakeme ve ücreti vekâlet tahsili talebiyle açılan davanın cari muhakemesinde: ikametgâhınızın meçhul bulunması dolayısiyle 11/4/941 günü saat 14 de mahkemede bulunmanız hakkında ilânen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmediğinizden hakkınızda usulün 401 inci maddesi mucibince gıyap kararı ittihazına ve işbu kararın usulün 142 inci maddesine tevfikan yine bersabık ilânına ve emri muhakemenin 26/5/941 pazartesi günü saat 11 e bırakılmasına mahkemece karar verilmiş olduğu ve bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış olan mezkûr gıyap kararının tebliği makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Doktor **Hafız Cemal**
Dahiliye Mütehassısı
Pazardan başka her gün saat (2 — 6) ya kadar İstanbul Divanyolu No. 104.
Tel: 22398

TAN Gazetesi

İlân Fiatları

	Krş.
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 „ „ „	300
4 „ „ „	100
5 „ „ „	75
İlân sayfasında „	50

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Üsküdar Askerlik Şubesinden: Üsküdar Hamza Fakıh mahallesi Kaptanpaşa sokak 5 sayılı hanede ikamet adresi gösteren ölü emekli yüzbaşı Mehmet Cemil kızı Bayan Nezihenin vâsisi Bayan Aliyenin adresinde bulunmadığından halen nerede ise ilk vasıta ile şubeye müracaat etmesi.

337 Doğumlulara

Üsküdar Askerlik Şubesinden: 337 doğumluların birinci yoklaması sona ermektedir. Henüz yoklamaya gelip nüfus cüzdanlarına kaydını yaptırmıyan gençler, askerlik kanununun 83 üncü maddesi hükmüne göre cezalandırılacaklardır. Birinci yoklamasını yaptırmamış gençlerin tez şubeye müracaatları. Taşrada bulunanların da mahalli şubelerine müracaat etmekle beraber yoklama yaptırdığını şubeye bildirmeleri lâzımdır. Bu ilân davet mahiyetinde olmakla cezalanmamak üzere zamanında hemen yoklama için şubeye müracaatları ilân olunur.

Müsamere Tehiri

Beşiktaş Çocuk Esirgeme Kurumundan: Kurum menfaatine Beyoğlu Fransız Tiyatrosunda 26-4-941 Cumartesi günü yapılacağı ilân edilen müsamerenin hasbelicap vakti ahara tâlik edildiği ilân olunur.

Sahip ve Neşriyat müdürü Emin UZMAN, Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN matbaası

Her biri ayrı bir nefis sanat eseri olan

KÜTAHYA AZIM ÇİNİ FABRİKASI

Vazo, saksı, duvar tabağı; Ev ve apartıman iç ve dış tezyinatına mahsus pano, ulama, banyo plâkları, izolâtör, ve muhtelif çini tipleri . . .

TOPTAN - PERAKENDE

Beyoğlu - İstiklâl Caddesi Asmalı Mesçit Müeyyed Sokağı No: 4/1

Kütahya azim çini fabrikası satış yeri

Harp Okuluna Havacı Subayı Yetiştirilmek Üzere Sivil Liseden Mezun Olanların Kayıt ve Kabul Şartları

1 — Lise olgunluk imtihanını vermiş bulunmak,
2 — Aldıkları mezuniyet diplomalarındaki kanaat notu iyi veya çok iyi bulunmak,
3 — Olgunluk diploma tarihinden bir seneden fazla müddet geçmemiş bulunmak,
4 — Sağlık durumu pilotluk hizmetine müsait olmak
5 — Yaşları en yukarı 21 olmak.

NOT :

Bilâhare hava muayene heyeti tarafından yapılacak muayenede sağlık durumları pilotluk sınıfına müsait görülmiyenler isterlerse Harp Okulunun diğer sınıflarına verilmek gibi hiçbir mecburiyete tâbi tutulmazlar. Tam serbestirler. Kendilerinin arzularına göre muameleye tâbi tutulurlar.

Okul tedrisatı 15 Mayıs 941 de başlıyacağından talip olanların, bulundukları askerlik şubelerine müracaat edeceklerdir. Askerlik şubeleri, yaptıracakları sıhhî muayenede müsbet netice alanlar evrakları ile harp okuluna sevkedileceklerdir. (2822)

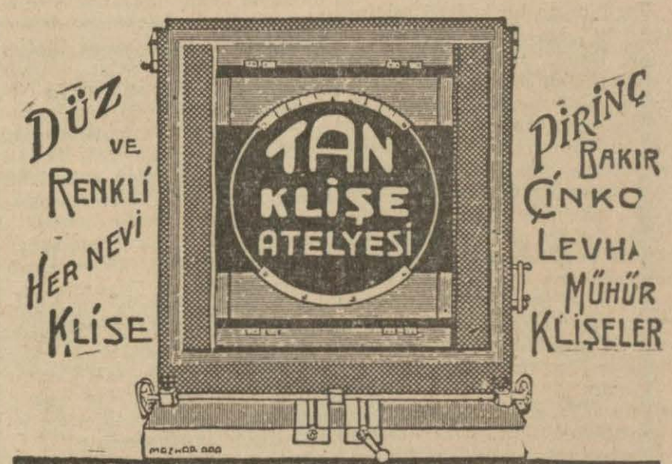

İstanbul Ankara Caddesi No. 102 TEL: 24310

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (44.000) kırk dört bin lira olan 200 ton karpit 7/5/1941 Çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (3300) üç bin üç yüz liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 200 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (3000)

İDEAL BÜRO

Yazan: İktısat Doktoru GASSON

Diyor ki: "Az masrafla iyi iş yapmak, para kazanmak istiyorsanız, "İDEAL BÜRO" yu okuyunuz.„

Satış yeri: TAN - İstanbul

Fiatı 50 Kuruş.

OSMANLI BANKASI

TURK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir, (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi : 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi : 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerinde
PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANISTAN, IRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDUN'de

Merkez ve Şubeleri
YUGOSLAVYA, ROMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LUBNAN
Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar
Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat ile kontosu.

Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire

En yüksek emniyet şartlarını naiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.